

VEAȚE NOI

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Soci, 1973

Foto: A.P.M.

DIN SUMAR:

- Ce s-a întâmplat cu timpul? ● Apă potabilă din reactor ● Două mâini drepte ● Când, și de ce, am devenit prietenii cîinilor ● Yakuza, mafioșii din Pacific ● Pagina de umor

În martie 1966 știrea răpirii „Zetlei de aur” — eupa atribuită la fiecare patru ani echipei câștigătoare a titlului de campioană mondială la fotbal — a făcut într-o clipă inconjurul lumii, stîrnind o explicabilă senzație. Cum furtul umbra prestigiului Marii Britanii, a fost pus în mișcare întreg aparatul Scotland Yard-ului. Au trecut însă multe zile, chiar săptămîni, fără să se fi putut afla măcar un indiciu despre autorii furtului. Pentru ca, într-o bună zi, cupa să fie descoperită sub un tufiș, într-o curte dintr-o suburbie a Londrei. Dar nu de un detectiv al faimoasei poliții, ci de un banal dulău de curte, pe

nume Pickles, al cărui stăpin lucra în respectiva suburbie.

După această senzațională întimplare Pickles a devenit „vedetă” mondială. I s-a oferit și un rol într-un film. Liga pentru protecția animalelor i-a decernat o medalie, iar o firmă de conserve pentru animale i-a trimis gratuit timp de un an tot felul de delicatose și de îndușoșoare atenții.

A fost, vor fi poate inclinați să afirme unii, o întimplare din care nu prea se vede bine ce merit a avut Pickles. Cîinii n-au chiar așa un fler cum se spune... Dar să vedem mai bine care-i opinia specialiștilor.

Documentar

Cîind, și de ce, am devenit prietenii cîinilor

Evident, joaca de-a „hoții și vardiștii” nu este „indeletnicirea de predilecție” a cîinilor. În schimb, pentru că a fost vorba de fotbal, trebuie să amintim că fidelul prieten al omului nutrește, adevăr ușor de verificat în multe programe de circ, o adevărată pasiune pentru jocul cu mingea. Ceea ce nu se poate spune însă și despre pisici. Deși aceste animale jucăușe par să fi fost anume create pentru jocul cu mingea. Într-adevăr, cine nu știe ce mult le place pisicilor să alerge după obiecte rotunde!

De ce vădese, totuși, dresorii atita diferență față de „talentele fotbalistice” ale neamului pisicesc? Răspunsul e simplu: fotbalul este un joc colectiv, iar pisicilor nu le place colectivitatea. Încît dresorilor nu le-ar fi deloc ușor să închege o echipă de pisici. În opoziție cu ele, în familia canidelor — din care fac parte cîinele, lupul, șacalul, vulpea etc. — viața este organizată pe baza legilor turmei, cu atribuții precise pentru fiecare membru, cu o ierarhie riguroasă etc. Această organizare poate fi constatată indeosebi la vînătoare. Poate că de asta și situează specialiștii în teoria jocurilor vînătoare printre jocuri. Într-adevăr, o haită de lupi la vînătoare este un exemplu elocvent de joc colectiv, cu o strategie bine gândită. Fiecare jucător are un rol precis: unii urmăresc prada, alții o gonesc, iar un al treilea grup o așteaptă. Mai mult, haita are și un conducător, rol incredințat de obicei unei lupoace mame care, în cursul vînătorii, își deprinde puii cu regulile acestui „joc”.

Cîinii se conduc și ei după legile haitei. În lipsa unei haite adevărate, ei consideră însă drept haită familia stăpînului lor. La început, acesta este pentru ei părintele, iar mai târziu conducătorul haitei. De aceea îi arată o supunere oarbă. Ceea ce nu exclude, însă, și sentimente de dragoste și devotament.

Imblinzirea cîinului sau a omului?

Care a fost, însă, începutul arborelui genealogic al cîinului?

De mai bine de trei ani problema este dezbătută cu aprindere de zoologi din diverse țări. După unii punctul de pornire a fost lupul, după alții șacalul. Mai există apoi și o variantă de compromis lansată de însuși Konrad Lorenz, unul din întemeietorii științei despre comportamentul animalelor. Lorenz consideră că la anumiți cîini pot fi depistate trăsături caracteristice șacalilor, la alții trăsături ale lupilor, aceștia din urmă vădînd, de altfel, și mai multă independență față de stăpin decît ceilalți.

În sfîrșit, după alți specialiști, cîinele nu s-ar trage nici din lup, nici din șacal, ci din niște strămoși comuni lupilor și șacalilor, iar domesticirea s-ar fi produs în mai multe locuri, ceea ce a și dat naștere diverselor rase de cîini.

Cîind și, mai ales, cum s-a petrecut însă acest lucru? Tot Lorenz a imaginat, în volumul „Omul își găsește un prieten”, prima etapă a domesticirii cîind, a afirmat el, celui mai inteligent om i-a trecut prin minte să ademenască șacalii cu o bucată de carne spre a-i folosi ca paznici.

Mai există, însă, și o altă explicație. Domesticirea cîinilor s-a putut produce și ca un fenomen spontan. Considerate prin această prismă, raporturile dintre haitele de cîini sălbatici și cetele de oameni primitivi ar fi avut mai întîi un caracter de simbioză, foarte asemănătoare cu aceea care se poate constata între două grupuri de animale de specii diferite. Cîind o turmă de zebre, de pildă, paște alături de un grup de struți nîmănuși nu-i trece prin minte că zebrele i-au ademenit cu bună știință pe struți pentru că aceștia văd mai de departe primejdia.

În sfîrșit, simbioza dintre cîini și strămoșii omului mai este explicată și prin împrejurarea că nici omul, nici cîinii nu puteau vîna singuri animale mari,

dar împreună aveau toate șansele să le biruie. Și cum în aceste condiții părțile erau egale, specialiștii care au avansat această explicație spun că omul a domesticit cîinii, iar cîinele l-a domesticit pe om.

După un timp cîinii au încetat să mai constituie unități de vînătoare independente și s-au „contopit” cu neamul omenesc, devenind o parte componentă a acestuia. De aceea, cîind omul a

evoluită este, se știe, un proces fie inovator, fie conservator, ori amîndouă laolaltă. Să admitem, de pildă, că am obținut o rasă nouă aproape ideal adaptată la condițiile date. După ce a trecut toate examenele, se trece la obținerea ei „în serie”. Dacă condițiile la care a fost adaptată rasa sînt stabile, natura are grijă ca toate exemplarele să corespundă, cu mici abateri, prototipului, iar cele care se abat mai mult

chiar mai mare, merită banalii cîini de curte. Evident, nu pentru ceea ce sînt, ci pentru ceea ce fac ei.

Întreprinderea de distribuție a gazelor din Tallinn are pe „statele” ei trei dulăi: Dero, Dingo și Verro. Inteligențele patrupele descoperă cu precizie orice spărtură în conductele de gaze. Dero, de pildă, a semnalat într-o zi o scurgere de gaze într-o conducție aflată la o adîncime respectabilă sub asfaltul șoselei.

O altă „meserie” practică cu succes de cîini este aceea de geolog. Consiliul de Stat al Finlandei a atribuit un important premiu cîinului ciobănesc Lary care a descoperit bogate zăcăminte de minereu de fier. Profesorul sovietic Iuri A. Vasiliev a sugerat folosirea în explorări geologice a cîinilor ciobănești, a fox-terrierilor etc. Și într-adevăr, dînd curs recomandării, geologii sovietici au reușit să descopere grație acestor colaboratori patrupezi importante zăcăminte de fier, nichel, cupru și mercur în Karelia, Kazahstan, Tuva, Tadjikistan, Caucazul de Nord...

Dar inclinațiile spre explorări geologice nu se mostenesc bine formate. Ele mai trebuie dezvoltate. Această „perfectionare” se realizează prin cursuri unde cîinii sînt „specializați” în diverse metale. Există, însă, o „profesie” practică cu egal succes și fără o pregătire prealabilă de toate rasele. Este vorba, în speță, de indeletnicirea de „doică”, utilizată frecvent de crescătorii de animale cu blănuri scumpe.

Sau alte câteva indeletniciri. Micii terrieri de pe tîrmul golfului Bristol vinează de pildă, țipari în apele nu prea adînci. Cum isprăvile cîinilor-grăniceri sînt indeobște cunoscute nu vom stăruia asupra lor, tot așa cum, din aceleași motive, nu vom insista nici asupra cîinilor de vînătoare. N-ar fi, însă, drept să nu pomenim de alte cazuri cîind credincioșii prieteni ai omului s-au manifestat într-adevăr ca atare: cîinele Balt a dus, într-un sat izolat din Alaska, un pachet cu vaccin antidifteric și a salvat astfel zeci de vieți omenești; Dick, un cîine ciobănesc scoțian, a descoperit 12 000 de mine și o bombă foarte puternică plasată de hitleriști sub zidurile palatului Pavlovsk din Leningrad; cîinele Vernii a așteptat timp de 14 ani toate trenurile care l-ar fi putut aduce pe stăpînului său, mecanic de locomotivă, ucis de o bombă în timpul războiului...

O asemenea dragoste merită să fie împărtășită. Omul trebuie să răspundă, de aceea, la sentimentele credincioșului său prieten patrupele dacă nu cu aceeași dragoste, măcar cu grija pentru viața lui. Soarta cîinilor depinde numai de om. Ei nu pot trăi fără grija acestuia. Să nu uităm niciodată asta!

N. Fedotov

O privire blîndă, care nu mai trădează afelel originii strămoșilor

început să-și construiască locuințe laustre, a luat cîinele cu el în casă.

Ce fel de animale au fost primii cîini pe care și i-a apropiat omul? Astăzi noi le-am spune cîini obișnuiți, fără rasă, dar cum pe atunci nici vorbă nu putea fi de rase, afirmația n-ar avea nici un sens. Acum, însă, se cunosc circa 400 de rase, unele atît de deosebite de toate celelalte, încît apartenența lor la această specie zoologică pare neverosimilă. Nu-i greu de verificat acest lucru punînd, de pildă, alături cîinele mexican ci-hua-hua — care intră ușor într-un pahar — de uriașul saint-bernard aproape cît un vițel.

Cum au apărut, deci, rasele? „Crescătorii” inițiali de cîini nu cunoșteau, evident, legile geneticii, dar căutînd să obțină cîini fie pentru paza gospodăriei, fie pentru vînătoare au găsit — adoptînd o metodă empirică — câteva procedee de selecție care mai sînt folosite și azi. Descoperirea acestor procedee a avut însă pentru familia canidelor urmări triste: „căsătoria din dragoste” a devenit de atunci un privilegiu rezervat cîinilor de curte, în timp ce cîinii de rasă au fost siliți să contracteze numai „căsătoria din calcul” — fie pentru menținerea unei rase valoroase, fie pentru obținerea unei rase noi.

Vedete și anonimi

Dar să trecem peste dificultățile pe care le implică obținerea unei rase noi, să admitem că ea există și să vedem ce probleme ridică mai departe această rasă nouă.

de la acesta să fie „rebutate”. Rolul controlorului de calitate este lucrat, așadar, în acest caz de selecția naturală.

Acum mai este cunoscut, însă, și un alt fel de selecție, artificială, mult mai conservatoare. Aceasta urmărește ca reprezentanții raselor de elită să întru-nească absolut toate caracteristicile specifice. Un setter irlandez, de pildă, este considerat demn să poarte acest nume numai dacă blana, de culoare roșcat-închisă, e strălucitoare și uniformă. Singurele abateri permise sînt foarte mici: pete albe pe labe, pe piept, pe gît sau pe cap. Ochii trebuie să fie neapărat ovali, negri, puțin oblici etc.

Cum poate fi totuși păstrată o rasă? Abordînd acest aspect, trebuie să facem deseori apel la expresiile „din fericire” sau „din păcate”. Așadar, din fericire există cîini care se remarcă nu atît prin înfățișarea lor exterioară, cît mai ales prin fidelitatea cu care transmit urmașilor cele mai prețioase calități ale lor. Dacă un setter irlandez, de pildă, are un colorit frumos, iar puii fi seamănă leit, fără nici o pată la propriu și la figurat, prețiosul exemplar are toate șansele să devină un lider al rasei.

Liderul „pune bazele” unei dinastii. Dar caracteristicile liderului se transmit bine, din păcate, numai primei generații, după care pălesc treptat, pentru ca într-a patra generație să dispară aproape total. Pentru a preveni acest fenomen, specialiștii imperechează între ei urmași ai aceluiași lider. Motivul? Faptul că fiecare dintre ei posedă gene provenind de la strămoșul comun. Procedeul se numește inbreeding.

Dar deajuns despre vedete.

Căci atenție la fel de mare, dacă nu

documento.
documentar docum
mentar documentar du
documentar document
mentar documentar docu
r documentar documentar
umentar documentar docu
ar documentar documentar
umentar documentar docu

YAKUZA, MAFIOȚII DIN PACIFIC

O nouă ipostază a lumii interlope

Cine ar fi crezut că celebra cîntăreață Hibari Misora cîntă special pentru gangsteri? Adică, la drept vorbind, cîntă pentru toată lumea, dar beneficiile concertelor intră în casele de bani ale unor societăți care sînt de fapt filiale ale marilor bande. Fratele cîntăreței, odinioară partenerul ei, e un nume în lumea interlopă niponă.

Evident, beneficiile realizate de pe urma „show”-urilor cîntăreței nu sînt singura sursă de beneficii licite ale gangsterilor așa-numiții yakuza. Banda Yamaguchi-gumi, cea mai mare din Japonia, controlează mai bine de cincizeci de corporații, printre care companii de transport baruri și restaurante. Ea se ocupă chiar și cu banale operații de încărcare și descărcare în portul Kobe; căpetenia ei, „oyabun”-ul Kazuo Taoka, se află în fruntea unei companii portuare a cărei cifră de afaceri se ridică la câteva sute de milioane de yen pe an. Acestea sînt veniturile licite. Dar mai există și traficul cu stupefiante, casele de prostituție, tripourile (numai acestea aduc bandei Yamaguchi-gumi mai multe milioane de dolari pe an). Pentru a face abstracție de spargerii, impozite silite etc.

Conform statisticilor poliției japoneze, de cîteva ori inferioare realității — după cum socotește presa din Tokio — veniturile gangsterilor pot fi estimate la circa șase miliarde de yen pe an. Așa se explică și eforturile care se depun pentru a-i supune la plata impozitelor pe capii de bande.

Codul crimei

Correspondentul la Tokio al magazinului newyorkez „Time” a realizat turul de forță de a-l intervieva pe Kazuo Taoka, cum am văzut personalitate prestigioasă astăzi în lumea interlopă japoneză. Taoka și-a început senzaționala carieră încă prin deceniul al treilea. Intrevederea s-a desfășurat, de aceea, la Kobe, într-o casă fastuoasă pe care localnicii au poreclit-o „palatul Taoka”. Acest palat-fortăreață e păzit cu mare grijă și nu-i defel ușor de răzbit înăuntru. Ziaristul a fost izbit de bogăția amenajărilor și de sumptuoasele daruri oferite oyabunului de către „supușii” săi.

La început, Taoka a afirmat, zîmbind, că principala sursă a modestelor sale venituri ar fi... economiile nevetei sale. Ulterior, cînd a început să se simtă ceva mai degajat, și-a expus însă filozofia, menită să-i justifice activitățile criminale. După părerea lui, cea mai mare parte dintre acoliții săi au intrat în bandă din cauză că nu și-au putut găsi un loc sub soare. Ca atare, Taoka se consideră un fel de binefăcător care le dă de „lucru”. Cu cea mai mare seriozitate el a afirmat chiar că banda sa ar fi o „asociație de prietenie și întrajutorare”.

În realitate, însă e vorba de o mafia foarte asemănătoare cu cea siciliană și cu Cosa Nostra americană. Gangsterii semnează cu sîngele lor un jurămint de credință față de legea bandei și de oyabunii de diferite grade. Yakuza care a contravenit în vreun fel la codul crimei trebuie, pentru a-și dovedi fidelitatea, să-și taie singur un deget. Despre soarta recidiviștilor pot povesti cel mai bine apele Mării Japoniei, în care mafia din țara Soarelui Răsare se debarasează de cadavrele stînjinite...

Ce sînt sokaya?

Bineînțeles, oyabunii de talia lui Taoka nu-și mînjesc ei înșiși mîinile. Numai Yamaguchi-gumi are pentru

Cartotecile poliției japoneze au, dealtfel, evidența a circa 140 000 de gangsteri grupați în 3 500 de bande. Dar mai toți sînt numai în fișierele poliției și nu după grații.

E adevărat că la Osaka a fost arestat un grup de yakuza și apoi însuși marele patron al bandei, un anume Michio Sasaki. Acesta se îndeletnicea cu șantajarea unor companii importante despre care își procura informații confidențiale. O bancă din Tokio, de pildă, a fost nevoită să-i plătească 16 000 de dolari. Alte corporații și bănci au plătit chiar pînă la 100 000 de dolari, pen-

Cum se explică, totuși neobișnuita vitalitate a mafiei japoneze? Un caz revelator ne poate furniza o explicație concludentă.

Societatea „Acelor de pin”

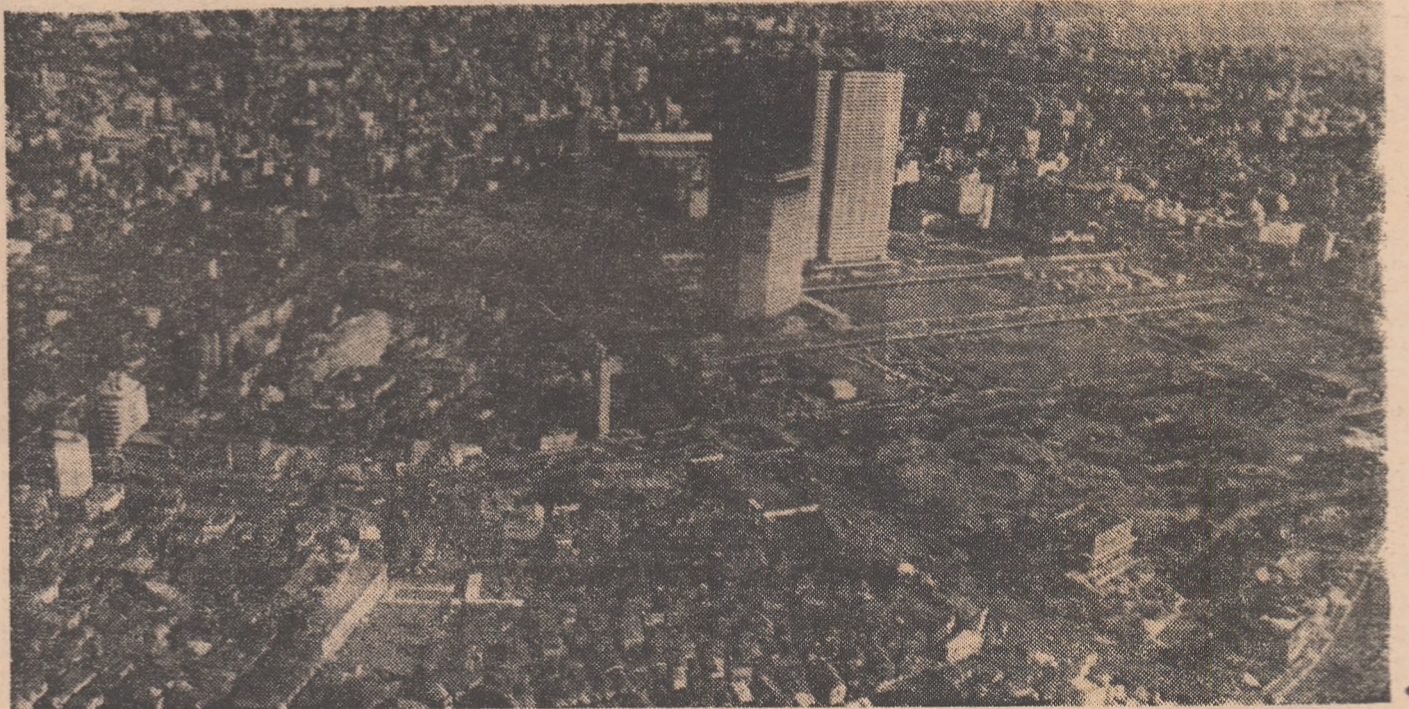
Într-o bună zi toți deputații partidului de guvernămînt au primit textul unei petiții care cerea printre altele: „Să se pună capăt certurilor intestinale... În timp ce membrii săi se ocupă cu certurile dintre diferite coterii, stînga

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj r

fost distruse, iar birourile devastate și inundate cu spuma extincătoarelor.

Și totuși, cel mai grav delict care i s-a putut dovedi lui Uitiro Fujita a fost... fraudarea fiscalului. Numai așa a putut fi întemnițat. Răstimpul petrecut în închisoare de oyabun a avut consecințe neprevăzute pentru Matsubakai. În lipsa lui Fujita, în cadrul bandei au izbucnit rivalități care, pînă la urmă, au provocat crahul Societății „Acelor de pin”. Fujita a putut ieși temporar din închis. are numai pentru a asista la ceremonia de autodizolvare a firmei Matsubakai.

Tokio, gigantice „oraș tenaculare” cu o lume interlopa specifică

tru ca opinia publică să nu afle secretele prea puțin scrupuloaselor lor operații. După cum afirmă „Time”, una din aceste bănci a fost la un moment dat în pragul falimentului după un număr de astfel de șantaje.

Cum se petrec lucrurile în astfel de împrejurări? La un moment dat, bănișile sau conducerile unor consorții au început să angajeze gangsteri pentru a menține „ordinea” la tradiționalele adunări ale acționarilor. Prezența lor era, pentru conducerile acestor instituții financiare, o garanție pentru docilitatea micilor acționari, care se abțineau astfel să pună întrebări stîngheritoare. Bandiții aflați în solda monopolurilor au fost numiți „sokaya”. Treptat, cîmpul de acțiune a acestor sokaya s-a lărgit. Nu de mult s-a anunțat că un întreg detașament de sokaya a invadat adunarea generală a acționarilor companiei Mitsubishi Heavy Industries înăbușind o „rebeliune” a unui grup de acționari.

Dar pe măsură ce gangsterii erau inițiați în secretele firmelor, ei profitau spre a se îmbogăți. O seamă de sokaya deosebit de întreprinzători au întocmit dosare privitoare la membrii consiliilor de administrație și funcționarii suspuși ai corporațiilor și băncilor. Iar de la întocmirea unui dosar și pînă la utilizarea lui nu mai este decît un pas...

În cursul ultimilor ani s-au anunțat în mai multe rînduri măsuri decisive împotriva gangsterilor. Ziarele japoneze nu au împărtășit însă optimismul oficial și, într-adevăr, statistica crimei a cunoscut o curbă mereu

adună forțe pentru revoluție. E timpul să se pună capăt acestei stări de lucruri”. Semnat: Matsubakai, Kinseikai, Sumiyoshi, Gijinto, Kokusuikai...

Cine sînt acești semnatari? Timp de mulți ani, pe unul din cele mai impunătoare imobile din Tokio se află firma Matsubakai, Societatea „Acelor de pin”.

La prima vedere părea să fie vorba de o firmă foarte onorabilă, asemănătoare cu multe alte companii comerciale, cu un numeros personal și nenumărate telefoane. În realitate, era cartierul general al uneia din cele mai importante bande care, fără a disprețui afacerile licite, practica și traficul de stupefiante, spargerile și întreținerea tripouri clandestine. Într-o bună zi patronul lui Matsubakai, Uitiro Fujita, și-a spus că ar putea scoate din casele de fier ale monopolurilor mult mai mulți bani decît cu ajutorul gurilor de lup. Și yakuza din solda lui Fujita s-au angajat să reprime greve, manifestații etc. Regulamentul de ordine interioară al lui Matsubakai s-a îmbogățit cu un paragraf cel puțin insoțit pentru o asociație de gangsteri: „Matsubakai se angajează să împiedice pătrunderea comunismului în rîndurile tineretului și urmărește o reînviere a spiritului patriotic. Ea are drept obiectiv să opună o viguroasă rezistență sindicatelor corpului didactic insufletește de idei primejdios subversive”.

Și, într-adevăr, oyabunul bandei a pornit la luptă împotriva „ideilor subversive”. Citind în ziarul „Mainichi” niște revelații asupra legăturilor dintre gangsteri și elementele de dreapta din Japonia, a trimis cîteva mașini cu bandiți la redacția ziarului: rotativele au

Dar celelalte bande semnatare ale petiției mai există și chiar prospera. Mai ales Kinseikai, prima bandă de yakuza care a luat contact și apoi a încheiat o înțelegere cu elementele ultrareacionare. Inițiativa a fost, însă, deopotrivă a oyabunului Hiroyoshi Inokava și a „patriarhului” cercurilor de dreapta, Yoshio Kodama. Înainte de război acesta a fost agent secret al poliției și, în același timp, membru al societății Dragonul negru, ligă șovină de tip fascist. În cursul războiului, Kodama a fost atașat pe lingă trupele de ocupație din China și a organizat bande înarmate care jefuiau și terorizau populația. După înfringerea Japoniei, Societatea dragonului negru a fost scoasă în afara legii, împreună cu celelalte ligi fasciste. Acum, același Kodama patronează politizarea crimei. Dar, bineînțeles, deși „politizați” yakuza sînt și rămîn în primul rînd gangsteri. Iar în această ipostază au o preferință marcată pentru rezolvarea tuturor litigiilor prin forță.

Trăind într-o țară în care tradițiile sînt foarte vii, gangsterii fac tot ce le stă în putință spre a respecta vechile cutume. Astfel, ceremonia de autodizolvare a lui Matsubakai s-a desfășurat conform ritului budist.

Un tînăr „caid” din Kinseikai, împușcat de o bandă rivală, a beneficiat de onorurile unei ceremonii funebre solenne. Aceasta s-a desfășurat în templul Komeji, la Kisarazu, nu departe de Tokio. Utiind pentru cîva timp de certurile lor, la ceremonie au luat parte 600 de reprezentanți a diverse bande!

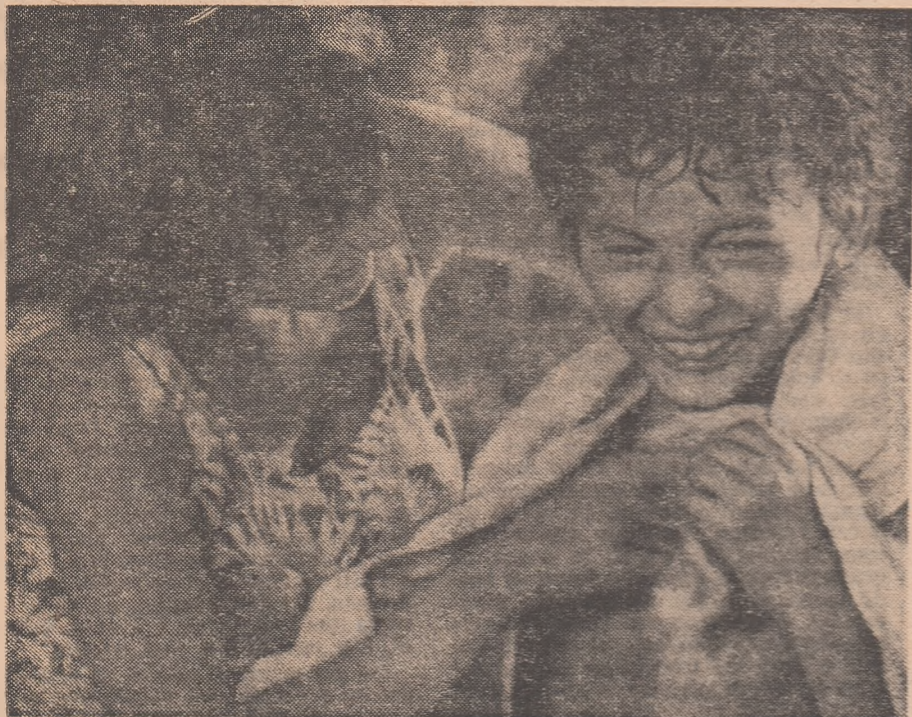
Arkadi Butlițki

CINEMA

Băiat bun... dar cu lipsuri

Să nu se supere Nicuță Tănase că folosim titlul piesei sale care ține de atâția ani afișul teatrului Giulești, dar dacă mai bine nu se poate spune... Așa este și Timur Guliam, eroul filmului „Te așteptăm, flăcăule” și băiat

drei Mihalkov-Koncealovski nu se simte îndeajuns, această producție a cineaștilor uzbeki — regizor Ravil Batirov — are momente atrăgătoare datorate viziunii ei optimiste, spiritului de franchețe și omenie.

Liusea (Marina Neelova), prietena (și în secret admiratoarea) lui Timur și a fratelui său mai mic, Argzam.

bun... dar cu lipsuri. Și nici acelea grave. Ia, niște lipsulețe acolo, cit să-i stea bine unui puști de nouăsprezece ani, să-i mai coloreze comportamentul pînă la intrarea „în linie dreaptă”, cum se spune pe stadioane. Căci ce face de fapt Timur? Aține calea fetelor complimentându-le în acorduri de chitară, aduce un cocoș și îl cocoață în virful macaralei din curtea fabricii unde lucrează, spre hazul general al muncitorilor, spune adevăruri supărătoare cu toată candoarea vîrstei. Cînd urcă la tribuna adunării sindicale, de la care diverși „antevorbitori” au plictisit de moarte auditoriul (scenă foarte izbutită: surprinși parcă pe viu, fiecare își vede de ale lui — discută, moțăie, cască sincer etc.), ai impresia că pune la cale un nou teribilism; de fapt „ridică o problemă” cit se poate de serioasă, criticîndu-l cu curaj pe meșterul său care ține pîinea și cuțitul în dublă calitate — de maestru și de președinte de sindicat — pentru tot felul de abuzuri săvîrșite tot în dublă calitate. Meșterul nu se va lăsa cu una cu două, dar nici Timur, că doar nu degeaba e băiat bun. Și așa, aproape în joacă, neluat în serios nici de propria lui mamă, va intra în linia dreaptă a vieții sale care abia începe și pe care, sîntem siguri, o va trăi drept și cinstit.

Chiar dacă mina de scenaristi împreună cu Eduard Tropinin) a lui An-

Cît despre interpretul principal, Nabl Haniev, este un flăcău care merită să fie așteptat.

Iulia Scutaru

Banii, banii, banii...

Dolari americani, yenii japonezi, mărci vest-germane, lire sterline, franci francezi — iată protagoniștii filmului documentar „Criza monetară”, realizat de ziaristul Vladimir Osipov, savantul economist Andrei Anikin și expertul financiar Oleg Kulikov.

Intr-adevăr, sub acest titlu „necomercial”, autorii vor să prezinte un pasionant material documentar despre convulsunile financiare și monetare care zguduie Occidentul. Se știe că în cursul ultimilor cinci ani, sistemul monetar și financiar capitalist a trecut prin cîteva momente grele. În 1967, cînd guvernul britanic a devalorizat lira sterlină, în 1969, cînd s-a produs devalorizarea francului francez și reevaluarea mărcii vest-germane, pînă la evenimentul cel mai recent — mai înții anularea convertibilității în aur a dolarului american și apoi devalorizarea sa.

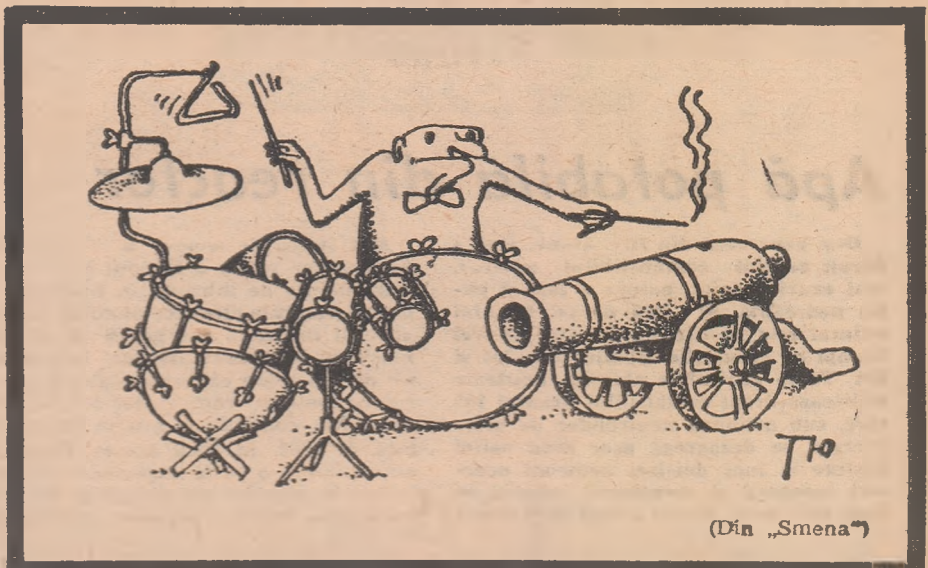
„Criza monetară” vrea să fie un film-analiză, care să pună în lumină rațiunile economice și politice ale dificultăților monetare și financiare care afectează astăzi economia multor țări.

TEATRU

Vechiul an nou

Premieră la sfîrșit de stagiune: înainte de a intra în vacanța mare, Teatrul de Artă din Moscova a prezentat comedia lui Mihail Roșcin „Vechiul an nou”, în regia lui Oleg Efremov.

Personajele principale — Piotr Sebeikin și Piotr Poluorlov — sînt la prima vedere diametral opuse. Sebeikin este cuprins de febra înavuțirii, noua-i locuință arată ca un pom de Crăciun, încărcată cu tot felul de jucării moderne: televizor, frigider, aspirator, magnetofon, pian, lampă-dare etc. Credo-ul lui este: „Numai cînd ai de toate ești om”. Dimpotrivă, Piotr Poluorlov este un dușman înverșunat al „obiceiului mio burghez de a

(Din „Smena”)

adina”. Supărat pe întreaga lume din cauza unor esecuri profesionale, el zburie toată noaptea din casă. Așa i se pare că este mai „liber”. De fapt, însă, libertatea a la Poluorlov nu înseamnă degajarea de învoită, ci de obligatiile abstein, de datorii profesionale și cetățenești.

Spectacolul are o structură originală: acțiunea se desfășoară pe două planuri paralele, pentru ca abia în final Sebeikin și Poluorlov să se înfildească și să constate că sînt nu numai vecini de patier, ci și oarecum înrudii sufletește. Spectacolul se remarcă prin forța comică pe care i-o imprimă actorii Viaceslav Nezinnii, Alexandr Kuleghin, Evgheni Evstigneev, Irina Mironicenko, Viktor Petrov și alții. Dar principatul lui merit este acela de a-i îndemna pe spectatori să reflecteze la locul omului în societate: de a demonstra că așa-numita „comedie de salon” în versiune modernă poate nu numai să amuze, ci și să invite la o discuție despre lucruri serioase și actuale: de a ne arăta că societatea socialistă acționează, îl educă pe cetățeni, chiar și pe aceia care nu s-au dezbărat de concepțiile mic-burghize. De aici și titlul piesei: „Vechiul an nou”, adică mentalități vechi într-o realitate nouă.

De aceea nici dramaturgul, nici regizorul, nici actorii nu și-au propus să-i ridiculizeze pe eroi. Denunțați la început, aceștia sînt apoi siliți să se cunoască pe ei înșiși, să adopte alte concepții de viață. În acest moment din spectacol, satira se retrage cedînd locul comediei pure.

I. Skvorțov

INTERVIU

Anna Karina — deocamdată pînă la 70 de ani

Actrița de origine dancză și adoptată de francezi Anna Karina a realizat primul ei film în calitate de regizoare.

La începutul unui drum nou

„A trăi împreună” nu l-a lăsat indiferenții pe parizieni, primii spectatori ai filmului. Discuția noastră a pornit de aici: drumul parcurs de Anna Karina de la model fotografic la regizor de film.

— Model fotografic am fost numai

doi ani, cînd eram foarte tinărar. Apoi am făcut figurație. Eram prost plătită, însă aveam posibilitatea să-i văd pe actorii de aproape, și asta îmi era de ajuns. Apoi m-a descoperit Jean-Luc Godard și mi-a dat rolul principal în filmul „Micul soldat”.

— Cîte roluri ați interpretat?

— Circa patruzeci. Și la regizori extrem de diferiți. N-aș putea să vă spun pe care îl prefer, la această întrebare am să pot răspunde abia la șaptezeci de ani, deoarece intenționez să mai lucrez și cu mulți alții.

— Cum de v-ați hotărît să faceți regie? Ca actriță sînteți foarte solicitată și vă bucurați de o reputație constantă de vedetă.

— Am vrut să fac un film numai al meu, de la subiect pînă la fixarea lui pe peliculă. N-a fost ușor, ba chiar foarte greu. Am devenit propriul meu producător și protagonist. Aspectul financiar nu-i cituși de puțin neglijabil. Am jucat în filmul meu nu numai pentru că mă atrăgea personajul, ci și pentru că dacă aș fi angajat o vedetă m-ar fi costat o avere...

— Veți mai realiza și alte filme sau o dată făcută proba, vă veți întoarce la „prima dragoste”?

— Nu, gata, nu mai pot, m-am „im-bolnăvit” de regie. Cine încearcă o dată nu mai poate renunța. Ceea ce nu înseamnă, bineînțeles, că am să fac film după film. Regia este o meserie grea. Totuși, mă și pregătesc pentru al doilea film.

— Aveți un gen cinematografic preferat?

— Nu. Nici ca actriță, nici ca regizoare. Toate genurile sînt necesare. Spectatorul are nevoie și de filme ca „Atentatul” lui Yves Boisset, și de comedii în pur stil galic ca acelea cu Fernandel sau Louis de Funès. Fiecare film are un anumit public și își justifică astfel existența.

— Ce filme dintre cele văzute în ultimul timp v-au plăcut mai mult?

— Spre regretul meu am văzut foarte puține. Mi-a plăcut filmul gruzin „Puieții”: este plin de gingășie, de lirism. Sau filmul venezuelean „Cînd îmi vine să plîng — nu plîng”, care se situează la polul opus prin violența și cruzimea scenelor sale. Dar asta-i lumea noastră și cinematografia nu poate să nu o arate așa cum este, de aceea și liricul „Puieții” și crudul „Cînd îmi vine să plîng — nu plîng” mi se par actuale: felul pe care și-l propun este la fel de nobil.

L. Polskaia

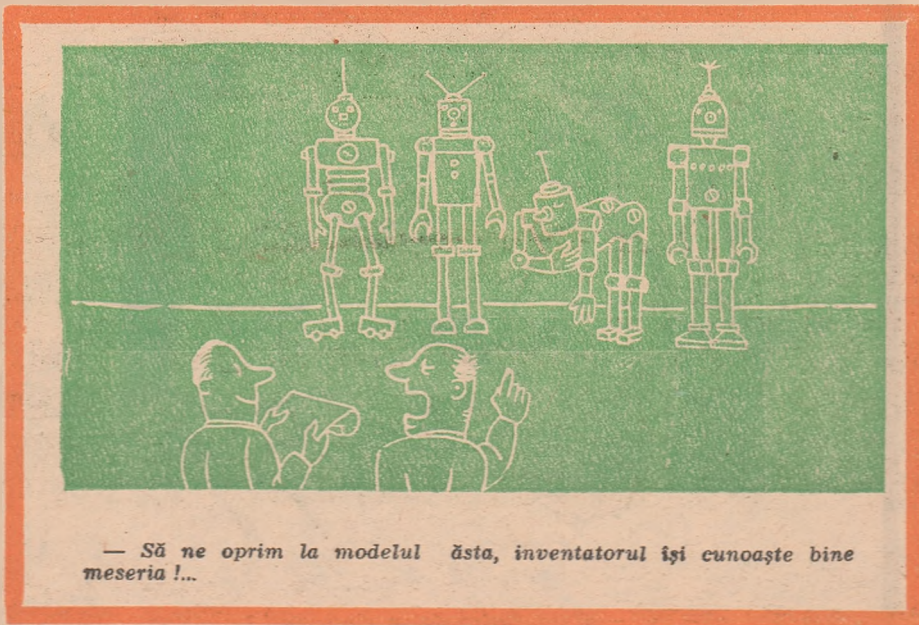
REFLECTOR

■ Muzeul filmului din Danemarca a organizat un festival al ecranizărilor după Shakespeare. Au concurat pasnice filme realizate în U.R.S.S., S.U.A., Italia, Anglia.

■ Jean Yanne actor — regizor — producător francez, despre public: „Publicul este exclusivist. Vine să vadă un film. În acest film vede un actor care îi place. Apoi vine să-l mai vadă pe actorul respectiv și în alt film. Și îi place și a doua oară. Dar dacă într-o zi actorul își schimbă genul, uită pe loc că l-a iubit și se supără pe el. Nu trebuie să fim sclavii publicului. Nu vreau să spun prin asta că trebuie să-l ignorăm (nici n-am putea), însă nici să nu gîndim așa; „Publicul vrea așa, deci să fac cum vrea publicul.”

tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica

METEOROLOGIE

Ce s-a întâmplat cu timpul?

Fiecare dintre noi o constată: de un număr de ani s-ar zice că asistăm la o schimbare a vremii. Verile nu mai sînt veri, iernile nu mai sînt ierni. Dar și din alte zone ale globului ni se anunță fenomene climatice cel puțin la fel de spectaculoase: doi ani

petelor solare și încălzirea cliimei. A fost stabilit chiar un anumit paralelism între mărimea inelelor pinului de pădure și aceea a petelor solare dintre anii 1825 și 1900, perioadă de încălzire. Pe de altă parte nu s-a putut dovedi, însă, o legătură între mărimea

Consecință dramatică a variațiilor climatice din Africa

fără muson în Asia, secetă dezastruoasă în Africa etc.

Așadar, ce s-a întâmplat cu vremea? O „bancă” de date care ar cuprinde toate informațiile asupra istoriei mai recente a cliimei de pe Terra ar dovedi — afirma într-un ultim număr o cunoscută publicație științifică — că de 5 000 de ani încoace clima se răcește. E vorba, se înțelege, de o tendință generală. Într-adevăr, dacă răstimpul din jurul anului 900 i.e.n., de pildă, a fost marcat de un frig bine simțit, în anii 1000—1200 a avut loc în schimb în atmosfera noastră o încălzire a cliimei, dovedită de urmele de culturi cerealiere în Islanda și de vii în Anglia.

Apoi, între secolele XV și XIX clima europeană a cunoscut o nouă răcire. Această perioadă a fost chiar numită de unii istorici englezi „mica eră glaciară”. Timp de trei secole, mai exact între 1590 și 1850, ghețarii au înaintat mereu. Desigur, au avut și propriile lor fluctuații, au cunoscut creșteri și descreșteri, dar mișcarea generală a fost — ni se spune — foarte netă în sensul arătat. Dimpotrivă, de o sută de ani încoace au dat foarte mult înapoi. Unii au dispărut chiar cu desăvîrșire, din cauza încălzirii. Cam din jurul lui 1950 acest recul a încetat însă. Pămîntul a intrat într-o nouă perioadă de răcire a cliimei.

Care ar putea fi consecințele noii răciri — în cazul cînd ipoteza s-ar dovedi întemeiată? Primăverile ar fi mai tîrzii, cerealele ar avea mai puțin timp pentru a se coace; pe de altă parte ar rezulta o creștere a consumului de energie... Și ar mai fi și altele, dar nu asupra acestui aspect dorim să stăruim, ci asupra cauzelor despre care se crede că duc la răcirea cliimei.

O seamă de specialiști au stabilit o anume corespondență între înmulțirea

petelor solare și aceea a energiei astrului zilei. După cum s-ar putea și ca alte fenomene interplanetare să provoace schimbări ale cliimei.

O altă explicație ține seama de migrația polilor magnetici ai Terrei. După părerea meteorologului sovietic K. Kondratovici, zonele cele mai reci din emisfera nordică coincid cu punctele unde există cea mai puternică tensiune magnetică de pe Pămînt. Și deși mecanismul raportului „magnetism — climă” n-a fost încă descifrat, K. Kondratovici crede că el s-ar produce la nivel molecular. Anume, zonele de tensiune magnetică ar atrage moleculele de oxigen extrem de sensibile, iar acumularea acestora în atmosfera puțin mobilă ar alcătui un înveliș cu un efect termic extrem de negativ iarna.

Comparînd datele paleografice și informațiile despre vreme din cronicile și documente vechi, K. Kondratovici a studiat relația dintre climă și magnetismul terestru în cursul ultimilor 5000 de ani. În felul acesta, el a găsit că răcirea intervenită în secolele XV și XVI a coincis cu trecerea polului magnetic prin Groenlanda și cu perturbarea circulației atmosferice. Ghețurile polare au coborît atunci în Atlanticul de Nord și au barat calea vikingilor care, pînă atunci, navigaseră nestîngerii între Groenlanda și America.

Toate explicațiile amintite privesc mai ales emisfera nordică și, mai exact, zonele temperate. Celelalte zone climatice n-au fost pînă acum obiectul unor studii atît de amănunțite — deși tocmai în aceste ultime zone omul a fost mai frecvent victima capriciilor atmosferice. Oricum, în aceeași ordine de idei trebuie subliniat faptul că actuala răcire pare să nu afecteze decît zonele temperate. Regiunile tropicale nu sînt atinse. Mai mult, acolo s-ar părea chiar că e vorba de o încălzire a cliimei.

Să nu uităm totuși că, deocamdată, climatologii trebuie să se mulțumească mai mult cu constatarea fenomenelor climatice și cu încercarea de a sesiza tendințele evoluției lor. Ei nu cunosc încă mecanismul legilor care le guvernează și de aceea și previziunile lor nu pot fi decît extrapolări ale evoluției trecute, cam în maniera demografilor. Ceea ce ne poate îndreptăți să le și acceptăm numai sub beneficiul de inventar.

FIZIOLOGIE

Cînd și de ce obosim

Capacitatea de a depune o activitate fizică și psihică nu este totdeauna egală, după cum ne-am putut da eu toții seama. Ea prezintă variații regulate și ciclice, care încep să fie tot mai bine cunoscute. Depinzînd de fapt de vitezele de transmisie și de funcțiile de comutare ale sistemului nervos central, reactivitatea omului este socotită a fi măsura randamentului psihic în generație (nu numai a celui intelectual) și ca atare meritînd a fi determinată. Dar reacția psihomotorie se petrece totdeauna într-un interval de numai cîteva milisecunde și de aceea nu ne dăm seama de modificările care intervin cu acest prilej.

Capacitatea psihică atinge punctul culminant prin august-septembrie, după care scade treptat pînă prin martie-aprilie, cînd micșorarea ei la minimum se manifestă prin binecunoscuta astenie de primăvară, a cărei „misterioasă” cauză a fost atît de mult discutată pînă la descoperirea acestui ritm ciclic. Din primăvară pînă în toamnă evoluția este ascendentă.

Capacitatea fizică, la baza căreia stă activitatea sistemului nervos vegetativ, urmează o altă curbă cu un maximum primăvara tîrziu, un minimum vara și un nou vîrf spre sfîrșitul toamnei.

În cadrul ritmicității biologice circadiene, cele două activități se desfășoară în sensuri opuse. Capacitatea psihică este cea mai scăzută la ora trei dimineața, în timp ce activitatea vegetativă de bază este atunci cea mai ridicată. Se petrece deci un fel de comutare pe „flacăra de siguranță” (care, în laboratoare și industrie, arde fără încetare pentru a putea aprinde în orice clipă arzătorul principal), neapărat necesară regenerării noastre zilnice. În timpul nopții, centrul vegetativ sînt mai potoliți, mai puțin excitabili. Ei funcționează mai economic decît ziua. Acest proces de comutare este, de fapt, ceea ce numim oboseală. Să nu deducem, însă, că și randamentul general este mai crescut în cursul nopții. Dimpotrivă, primul vîrf al capacității psihice, deci și al celei generale, se situează înainte de prînz. Faza de recuperare nocturnă îi creează numai premisele. Între orele 12 și 15 capacitatea coboară din nou, se ameliorează iarăși în a doua jumătate a după-amiezii și, în fine, scade mereu pînă la 3 dimineața.

Împreună cu ritmurile anuale, aceste fapte, care sînt constante, deci independente de influențe exterioare, constituie acum punctul de plecare pentru cercetarea timpului liber și a concediilor. (Mici modificări ale datei și duratei concediului au probabil efecte mai mari decît se credea). Dar cunoștințele actuale despre ritmurile biologice nu sînt încă suficiente pentru a-i îndreptăți pe cercetători să dea sfaturi categorice.

Poșta medicului

P.J. — București : Intr-adevăr, acesta este „eufemismul” medical al afecțiunii la care vă referiți în scrisoarea dv. Nu este necesară depilarea, ci numai oacțiuni cu preparatul indicat de noi.

ANTONEL — Turda : Dv., vorba lui Shakespeare, nu vedeți pădurea din pricina copacilor... De fapt nu-i vorba decît de fenomene de timiditate și inhibiție psihică inerente oricărui debut. Dar oare roșiți fiindcă vă e rusine sau vă e rusine pentru că roșiți? Oricum, puțină psihoterapie prin sugestie sau autosugestie v-ar fi utilă.

CALUȚIU GHEORGHE — Satul Cerghizel, com. Ungheeni, jud. Mureș : Evident, nu ne putem orienta decît după diagnosticul pus de specialist și, în lumina lui, putem da unele indicații terapeutice. **Acneea rozacee** este o formă particulară de acnee, care atinge de predilecție adulții de vîrstă mijlocie; ea debutează printr-o roșeață facială, care survine de cele mai multe ori la indivizii cu suferințe gastro-intestinale cronice (mai ales gastrite hipocacide), brusc, după mese. Roseata se asociază adesea cu cuperoza, seboreea și keratoza. Tratamentul general este identic cu acela al infecțiilor stafilococice și al tulburărilor digestive: Cloramfenicol 1 g/zi, în cure de 6-7 zile, repetate, la nevoie după pauze de o săptămînă; imunoterapie desensibilizantă cu doze mici, progresiv crescînde, de anatoxină stafilococică. **Impotriva eventualelor tulburări digestive:** Acidopeps, Mexaform (eventual, Mexase), vitamina A, 3-4 drajeuri/zi. În unele forme congestive: scurte cure de corticoizi în doze mici de Prednison 20-30 mg/zi. Local, masajele ușoare în zonele atacate cu următoarea loțiune: Rp. Sulf precipitat 1 g, Rezorcină 1htiol cîte 0.50 g, Tale și Oxid de zinc, cîte 1 g, Hidrocortizon 200 mg, Lanolină și vitamină A sol. uleioasă, cîte 5 g. În fine, radioterapia superficială poate fi o metodă terapeutică eficientă, dar nu lipsită de riscuri.

ANGHEL LACUSTA — București : Cheilitile sînt afecțiuni inflamatoare și degenerative ale buzelor, avînd cauze infecțioase, medicamentoase ori provocate de factori fizici (ultraviolete, vînt, căldură excesivă). În majoritatea cazurilor sînt localizate la buza inferioară și se prezintă sub forma unor scuame cornoase groase, fisuri și ulceratii sau plăci keratozice. Printre factorii favorizanți ai cheilitelor cităm: iradierile solare repetate și prelungite, fumatul unui tutun tare cu consumarea țigării pînă la capătul lipit de buze și proasta igienă bucală. În cheilitile inflamatoare se administrează cure scurte de antibiotice (Tetraciclină, eventual Stamicină) și corticosteroizi (Prednison 30 mg/zi) și vitamina B₂, 30 fiole a 10 mg, o fiolă/zi, vitamina A sol. uleioasă pentru uz intern 100.000 u/zi, Pantotenat de calciu o fiolă/zi, Mexaform ori Saprozan, 3-4 cpr./zi. Local se aplică, după comprese cu soluții de Fenosept 1%, unguente cu antibiotice în asociere cu corticosteroizi (Synalar N, Cornemin, Triamcinolon cu Saprozan). În formele rebele la tratamentele cu unguente se poate recurge la infiltrații cu hidrocortizon diluat 1/1 cu xilină, cîte două pe săptămînă, la electrocoagulare superficială sau la radioterapie superficială, în special cu raze Bucky.

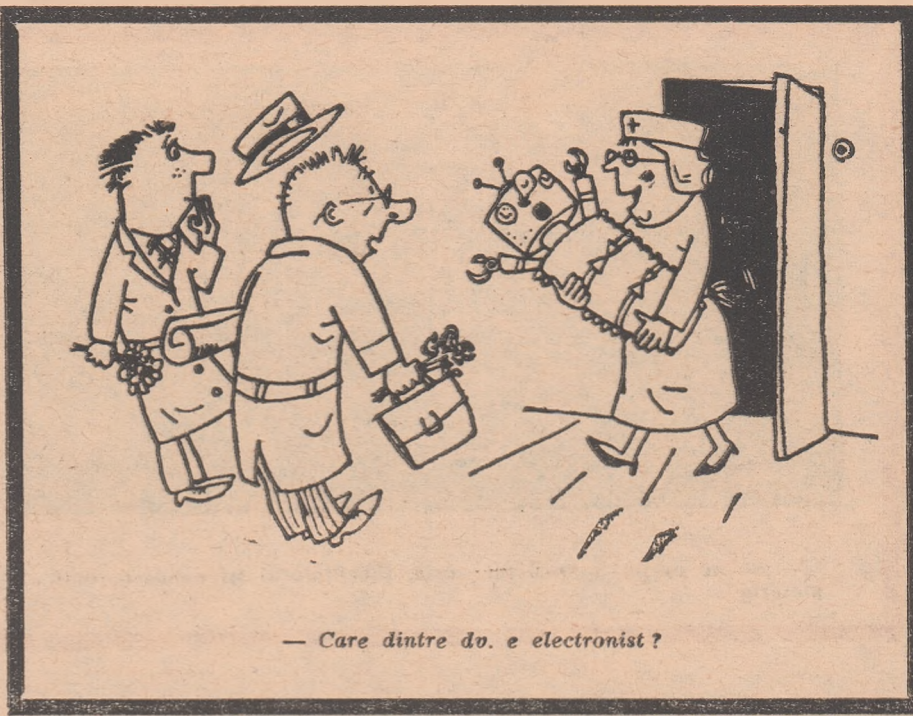
TUDORIȚA — Tg. Ocna : 1) Este vorba de o așa-numită psibaigie, al cărei tratament constă în infiltrații cu xilină sau novocaină în profunzimea dermului din zonele dureroase, asociate cu o terapie de echilibrare nervoasă (Hidroxizin, Diazepam etc.). 2) Din motive deontologice nu putem recomanda nume de medici la această rubrică.

A.M. — Cluj : 1) Sînt fenomene inerente vîrstei, deși dv. vă simțiți — cum spuneți — încă „în puteri”. Celebrul naturalist francez Buffon spunea că bătrînețea e o prejudecată a filozofilor și că, dacă n-ar exista aritmetica, nu ne-am da seama că îmbătrînim. Dar, cum să vă spunem, asta e tot o... filozofie. 2) Preparatele Gerovital sau Aslavital, în cure repetate conform indicațiilor din prospect, au efecte regeneratoare remarcabile.

TUREA VASILE — Com. Coțușca, jud. Botoșani ; C. NEG — Com. Dobrotesti, jud. Telcorman : Aveți puțintică răbdare — vorba lui nenea Trahanache! — și veți citi curînd un articol închinat special bătrîneții și care, sperăm, va da un răspuns satisfăcător doleanțelor dv. Pînă atunci firește că nu avem nimic împotriva utilizării unor medicamente regeneratoare de tipul Aslavitalului, Folcisteinei, Lecitinei și a diferitelor vitamine, deși — după modesta noastră părere — un trai cumpătat și o alimentație rațională și substanțială fac mai mult decît toate medicamentele la un loc!

MARGARETA E. — București : În vaginita micotică de care suferiți, după părerea noastră, la Kanamicină și Stamicină ar trebui asociat și un alt antimicotic, anume Amfotericina (Fungizone) sau fiind vorba și de o infecție cu b. Proteus, și Furazolidon. Utilizați, de asemenea, violet de gențiană sol. 5% în alcool 60% pentru badionări la 2-3 zile.

UN PĂRINTE — Botoșani : În primul rînd, un sfat pedagogic: nu cereți unui adolescent să se poarte ca un adult și să se lase tratat ca un copil! La celelalte întrebări veți găsi răspunsuri competente în lucrarea „Adolescentul, acest necunoscut” de dr. Jean Rousselet (Editura Științifică), pe care merită să o citiți cu toată atenția!

— Care dintre do. e electronist ?

PROFILAXIE

Vaccinuri antigripale

În ciuda progreselor realizate în diverse domenii terapeutice și profilactice, gripa rămîne o afecțiune totdeauna supărătoare și uneori fatală, greu de tratat și încă și mai greu de prevenit. Numai în Anglia, de exemplu, epidemii recente au dat un mare număr de victime — 5 000 de decese în 1968 și peste 10 000 în 1969.

După cum se știe, gripa se datorește unui virus. Deși sînt mult mai puțin complexe decît celulele din organismul plantelor și animalelor, particulele virale au forme foarte variate care se înnoiesc mereu, dînd neconținut naștere unor tulpini diferite. La suprafața tuturor se găsește însă aceleași două tipuri de molecule proteice — **hemaglutinina și neuraminidaza** — care acționează ca agresori sau, pentru a folosi termenul consacrat, ca **antigene**. Identificîndu-le drept elemente străine

■ Virus al gripei, mărit de 200 000 de ori. Invelișul „șepos” din jurul fiecărei particule conține cele două antigene — hemaglutinina și neuraminidaza.

și ostile, organismul mobilizează împotriva lor anticorpii, produse de natură tot proteică, care se fixează pe suprafața virusului, nemaipermițîndu-i să se înmulțească.

Din păcate, în ciuda unei structuri chimice identice, cele două antigene gripale diferă, din punct de vedere biologic, de la tulpina la tulpină, astfel încît anticorpii fabricați împotriva uneia dintre ele nu au nici o eficacitate împotriva alteia.

Această caracteristică constituie și principala dificultate în calea preparării de vaccinuri menite să stimuleze în mod artificial producția de anticorpi prin inocularea de virusuri moarte, care nu mai sînt toxice, dar își păstrează proprietățile antigenice. Elaborarea unui nou vaccin presupune mai întîi cultivarea virusurilor pe membrana oului de găină, mediu în care ele cresc destul de încet. În schimb, epidemiile

de gripă se propagă foarte repede (adesea răspîndirea lor pe un întreg continent nu durează nici două luni), așa încît maladia are un lung răgaz în care victimele ei sînt lipsite de armele de apărare.

Pe măsură, însă, ce virusul e cultivat în mai multe rînduri, procesul său de creștere se accelerează. Bazîndu-se pe această constatare, imunologii au recurs de curînd la o inovație în materie de prevenire a gripei. Prin combinarea tulpinei din epidemia în curs, cu o tulpină veche, s-a obținut un virus hibrid, care se înmulțește repede, avînd în același timp caracteristicile antigenice ale celui pe care vrem să-l combatem. Omorît, acest virus va servi la fabricarea rapidă a vaccinului necesar.

O altă formă de vaccin se realizează prin combinarea unei tulpini vechi și nevirulente cu cea care provoacă epidemia de gripă. Hibridul astfel dobîndit nu mai e vătămător organismului și nu mai trebuie omorît. Acest virus atenuat determină o producție masivă de anticorpi, chiar atunei cînd e administrat în cantități extrem de mici. De aceea inocularea se face, de cele mai multe ori, nu prin injectare, ci prin pulverizare nazală (spray).

În ultima vreme, se discută mult despre posibilitatea de a prepara vaccinuri împotriva unor virusuri gripale care nu și-au făcut încă apariția, anticipîndu-se după anumite criterii modificările biologice ale antigenelor lor. Dacă acest procedeu se va dovedi eficient, epidemiile de gripă vor putea fi înăbușite încă din fașă.

E BINE SĂ ȘTIM

Remedii la indemina oricui

● **OBOSEALA OCHILOR** poate fi combătută prin comprese alternative calde și reci sau printr-un repaus de circa jumătate de oră. Un somn îndelungat, comprese cu ceai de mușetel și plimbări în aer curat sînt, de asemenea, remedii prețioase împotriva obosealii ochilor.

● **CORPII STRĂINI DIN URECHI** nu trebuie scoși cu scobitori, bețe de chibrit sau vreun ac de cap, ci turnînd în ureche, cu o pilnie (eventual din hîrtie), apă călduță sau untdelemn.

● **HEMORAGIA NAZALA** poate fi oprită prin comprimarea timp de 5 minute a nării respective cu ajutorul unui tampon de vată sau de tifon îmbibat în oțet sau zeamă de lămîie.

● **MĂTREAȚA** poate fi combătută folosînd la spălătul capului două gălbenușuri de ou bătute spumă în apă călduță. Se spală părul cu acest amestec, iar apoi se clătește fără a folosi săpun. De asemenea, trebuie bine săpunit pă-

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esu
culap esculap esculap escu
ip esculap esculap esculap
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

rul de 2-3 ori pe săptămînă folosînd împotriva seboreei săpun de sulf-gudron.

TEMĂ DE SEZON

Un mijloc de a slăbi: cura vegetală mixtă

Cura vegetală se numește mixtă cînd fructele sînt introduse în menajul nostru obișnuit.

În tot timpul curei trebuie să reducem treptat din cantitatea alimentelor pe care sîntem obișnuiți a le consuma — și anume proporțional cu cantitatea de fructe adăugată, — întrucît altminteri riscăm să transformăm cura vegetală într-una de îngrășare.

În vederea obținerii unei anumite eficacități de pe urma curei mixte, trebuie, să o urmăm cel puțin trei săptămîni.

Fructele (sau roșiile) vor constitui singurul aliment al micului dejun și tot ele vor avea un rol esențial la începutul celorlalte mese.

În cazul cînd cura mixtă conține și suc de fructe sau legume, obținut cu ajutorul unui „mixer” (aparat electric care se găsește în comerțul de stat — N.R.), vom rezerva acestuia, în întregime, micul dejun și gustarea de după-amiază. La prînz și seara vom bea un pahar de suc de fructe sau roșii la începutul mesei. Cînd este vorba de anumite sucuri de legume, ca de ex. varză, salată verde etc. etc., le vom consuma în cantități mai reduse. Zeama de lămîie o vom bea îndoită cu apă.

Curele integrale vegetale vor trebui să aibă o durată mai scurtă. Dacă intenționăm să urmăm o asemenea cură este bine să ne adaptăm prin cîteva zile de cură mixtă, în care să între fructele alese pentru cura integrală. Drept primă experiență sînt suficiente trei zile în cursul cărora excludem orice alt aliment.

După trecerea uneia sau a două luni, ne putem „lansa” într-o cură mai îndelungată. În cazul cînd resimțim puternice indispoziții (ca de ex. dureri de cap, palpitații, amețeli etc.) în timpul curei, o vom întrerupe treptat, însă niciodată în mod brusc. Aceste indispoziții nu prezintă un pericol serios, ci constituie doar fenomenul revelator al unei dezintoxicări a organismului.

Se știe că fiecare om reacționează altfel la o anumită cură și la un anumit medicament. În consecință, să nu neglijăm a consulta medicul nostru curant la începerea unei cure.

O cură integrală de fructe sau de sucuri cuprinde între unul și trei kilograme de fructe sau legume. Transformăm totul în suc, în afară de unul sau două fructe, pe care le vom consuma așa cum sînt.

În timpul curei vegetale trebuie să fim atenți la evacuările intestinale care, la nevoie, pot fi accelerate cu o infuzie de foi de Senna (siminichie) bătută seara înainte de culcare. Există însă și alte numeroase laxative vegetale (unele tipizate, ca produsul românesc Galcorin — N.R.), dar, repetăm, vegetale, întrucît trebuie să ferim tubul digestiv de laxative pe bază chimică.

Așadar, profitînd de belșugul fructelor și legumelor din această vară, să le alegem pe cele care ne plac mai mult, nu înainte totuși de a cere și avizul medicului nostru curant.

SENEGAL

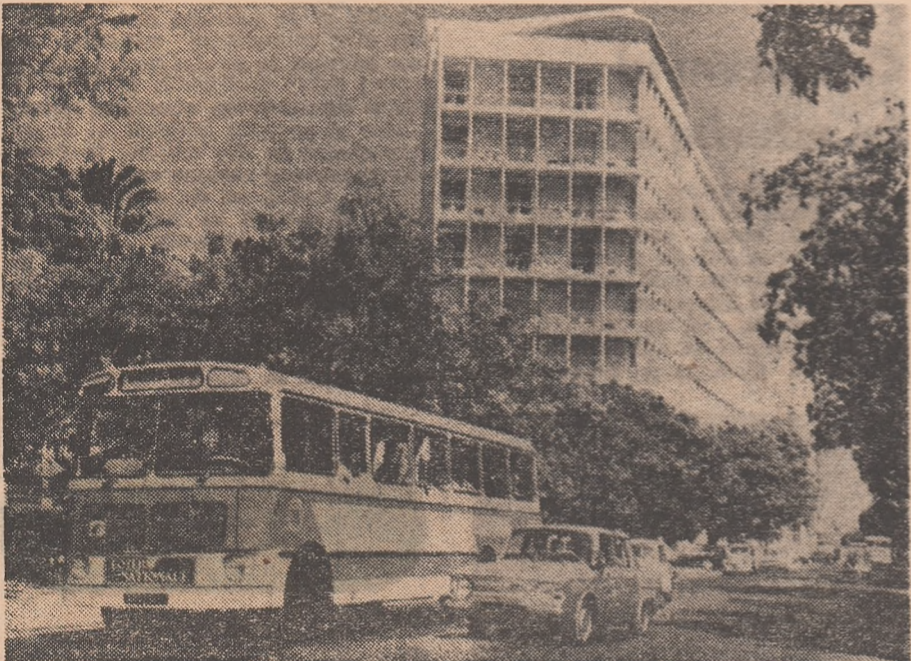
Orașul alb de pe țărmul Atlanticului

Capul Verde, unde autoritățile coloniale franceze au întemeiat în 1857, orașul Dakar, este cea mai vestică zonă a Africii. Lângă țărmurile abrupte sînt niște insule stîncoase, cenușii, care seamănă cu spinării de uriașe animale marine. Cea mai celebră dintre ele, Goree, a fost multă vreme o bază pentru comerțul cu sclavi și un loc de detenție a acestora înainte de a fi trimiși peste ocean.

Supranumit uneori și „Parisul african”, Dakarul este un oraș de tip european, cu edificii înalte, străzi comer-

le ore ale dimineții, cînd nu e încă arșiță. Cînduri de elevi se îndreaptă grăbiți spre diverse școli... Băieți și fete de toate rasele cu serviete, mașe sau, pur și simplu, cu cărțile legate cu sfoară. Într-o piațetă sînt întinse măsuțe și scaune; înainte de a-și începe truda grea șoferii și taxatorii de autobuze mîncă acolo cite ceva ca să prindă puteri. În jur e încă liniște.

Seara, însă, orașul are cu totul altă înfățișare. Dakarul se culcă tîrziu. Deși magazinele se închid pe la șase, viața continuă să pulseze din plin. Cafenelele

Instantaneu din centrul Dakarului.

ciale animate și străduțe somnolente înecate în verdeață. Blocuri moderne de beton și sticlă se învecinează cu vile confortabile, construite în secolul trecut. Către nord-vest, de-a lungul țărmului, lângă Medina — partea veche a orașului, pe care revista oficială „Sénégal aujourd'hui” o prezintă drept „o aglomerare haotică de cocioabe” — poate fi văzut cel mai vestic far din Africa.

Viața Dakarului este intim legată de ocean. Chiar orașul se pierde parca în nemărginitele întinderi albastre. Pe plaja îngustă de sub țărmul abrupt se înghesuie unul într-altul cluburi, restaurante și alte localuri pentru turiști. Mai sus, printre copaci exotici, se desfășoară un drum pitoresc. Iar și mai sus se află orașul. La porțile lui mai există pereții de beton ai unor cazemate din timpul celui de al doilea război mondial.

În comparație cu alte capitale africane, Dakarul este un oraș mic. Oceanul nu-i permite să se dezvolte, iar Capul Verde e îngust. De aceea, capitala Senegalului poate fi străbătută fără grabă de la un capăt la altul în cel mult o oră și jumătate. Cel mai bine e ca această plimbare să fie făcută în prime-

sub cerul liber sînt înțesate de clienți. Tineri eleganți se plimbă prin Piața Independenței sau se adună în fața cinematografulor și barurilor. Reclamele își aprind scelipirile multicolore.

Numai Medina se culcă devreme. Căci a doua zi locuitorii ei trebuie să se scoale înainte de revarsatul zorilor spre a porni pe mare în faimoasele lor bărci pescărești, a ajunge la timp în port sau a se așeza la ora stabilită la volanele minibuselor. Înceit focurile pescărești, lămpile cu gaz și opaițele incropite din cutii de conserve se sting devreme. Pînă și valurile oceanului par să amuțească, dealtfel, lângă țărmul abrupt al Capului Verde.

La primăria orașului, luată parca cu asalt de un mare număr de solicitanți, am fost primiți chiar de primar, dl. Samba Guey. Cînd l-am întrebat de ce vin atît de mulți oameni la primărie, Samba Guey, un ins în vîrstă, greoi, ne-a răspuns oftînd:

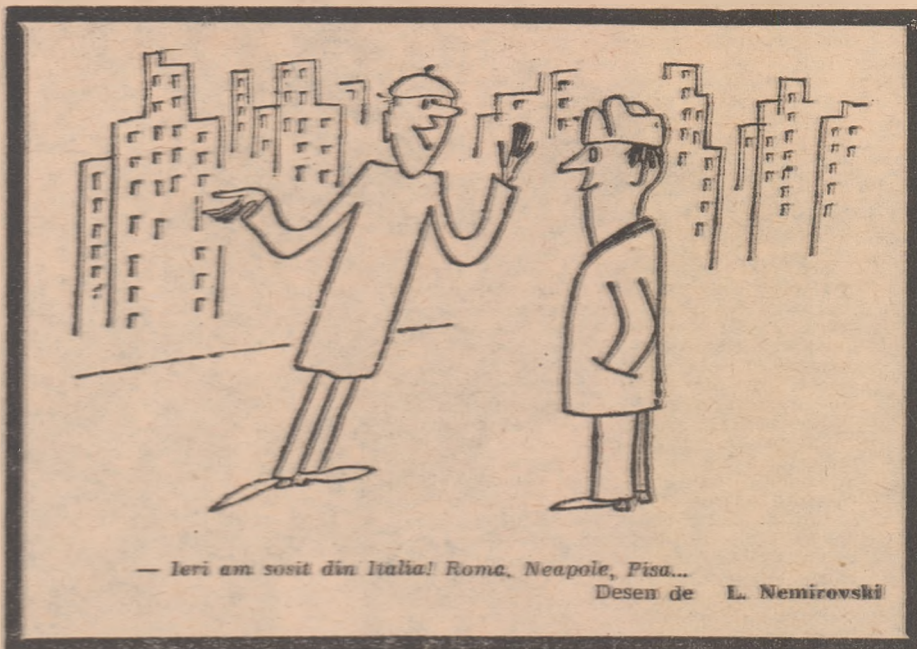
— Mi-ar fi mult mai ușor să înșir motivele pentru care oamenii nu vin la primărie. Eu trebuie să mă ocup literalmente de toate: de la necazurile personale ale vizitatorilor pînă la problema poluării mediului inconjurător.

Această ultimă problemă riscă, dealtfel, să aibă serioase repercusiuni asupra frumuseții „orașului alb”. În ciuda avertismentelor guvernului, multe întreprinderi cu capital străin, printre care și rafinăria „E.L.F.”, prejudiciază grav țărmul oceanului. „În zona acestei rafinării, subliniază ziarele senegaleze, țărmul este acoperit pe o întindere de cîteva kilometri cu pești morți”.

Apoi primarul ne-a vorbit despre soarta apelor din preajma țărmului senegalez. După părerea lui se impune o strînsă colaborare cu țările vecine pentru apărarea comună a oceanului. Deocamdată, însă, el trebuie să se ocupe de soluționarea celor mai urgente probleme „terestre”.

Vin în audiență și consilieri comunali, proprietari de case, oameni de afaceri, învățători etc. Orașul se dezvoltă, populația crește. Trebuie luate măsuri în vederea îmbunătățirii aprovizionării cu apă, a curățeniei străzilor, a transporturilor, a construcției de locuințe.

În general, însă, primarul Dakarului este optimist. Ne vorbea foarte calm, cu un zîmbet încrezător, despre proble-

— Ieri am sosit din Italia! Roma, Neapole, Pisa...

Desen de L. Nemirovski

mele orașului său care sînt, într-adevăr, complexe. De cîteva ani, în Senegal și în țările vecine bîntuie o secetă cumplită. Recoltele sînt distruse, animalele mor. Țăranii își părăsesc gospodăriile ruinate și pleacă la orașe, unde fac să crească șomajul.

În sezonul turistic, care ține din decembrie pînă în aprilie, Dakarul este invadat de străini: europeni și americani. Pentru acești vizitatori se construiesc „sate turistice” alcătuite din „colibe indigene” circulare cu acoperișuri conice de sluf, dar înzestrate cu tot confortul.

Într-un astfel de „sat” a oferit primarul un dejun delegației Consiliului Mondial al Păcii, din care făcea parte și semnatarul acestor rînduri. „Satul” se numea „Su nu gal”, ceea ce într-una din limbile vorbite în țară înseamnă „în barca noastră”.

Într-un frumos bazin din fața restaurantului inotau turiști și pînă la noi răzbătea un amestec de engleză, italiană, franceză și spaniolă. Ober-chelnerul, un tînar și foarte elegant francez, urmărea personal ca orice dorință a celor din bazin să fie numaidecît împlinită de chelneri.

Investițiile străine în industria turistică sînt stimulate pe toate căile, intrucît turismul aduce venituri mari și imediate. Oamenii de afaceri abili au construit un restaurant chiar pe locul de pe țărm unde avioanele întorc, de obicei, înainte de a decola. Localul se numește „Virage”.

Dar cea mai mare parte a terenurilor nu este încă valorificată. Baobabi uriași și sumbri, cu frunzi bogat care apără de arșița ce se abate nemilos din cerul fierbinte, stau neclintii cu rădăcinile adînc înfipte în pămîntul erapat de uscăciune.

Portul Dakar este foarte important nu numai pentru Senegal, ci și pentru țările din centrul Africii fără ieșire la mare. El poate primi vase de orice tonaj. 46 de cheuri, 11 puternice macarale portuare, 22 kilometri de linii de cale ferată îngustă constituie, toate laolaltă, un prilej de mîndrie pentru senegalezi. În curînd, portul va fi extins, căci și traficul de mărfuri va crește.

Sub razele soarelui orbitor, piramidele de saci cu arahide păreau argintii. Arahidele aduc Senegalului valută. De aceea, jumătate din terenul arabil al țării este cultivat cu arahide, care constituie circa 75—80 la sută din totalul exporturilor țării. În 1965—1966 a fost obținută o recoltă record: 1 121 000 tone. Dar trei ani de secetă au micșorat mult recoltele: în 1970—1971 s-au realizat numai 583 000 tone.

Pentru anul acesta, însă, deși seceta continuă, se fac pronosticuri optimiste.

E. Korșunov

IRAN

Noul Teheran

Cairo are Nilul, Istanbulul — Cornul de Aur și Bosforul, iar Teheranul — masivul muntos Elburs. Muntele poate fi văzut din toate colțurile orașului. Vara, piscurile lui par violete în lumina amurgului și trandafirii dimineții.

Înainte de a se fi introdus instala-

beran erau mai toate orientate cu fața spre nord, adică spre Elburs, pentru ca în arșița verii să se bucure de adierea răcoasă care vine dinspre munte. Partea opusă dădea spre sud, în curtea. În felul acesta, dacă pentru cei înstăriți curtea însemna un pîrîiaș zglobiu, chiparoși, sălcii, trandafiri vișini sau piersici, pentru oamenii nevoiași ea avea măcar un copac umbros și o mică fîntînă arteziană.

Unui călător deprins cu luxurianta vegetație tropicală, faima grădiiilor persane i-ar putea părea, la prima vedere, exagerată. Dar pentru un drumeț care a cîntăreț săptămîni de rîndul cu caravana poșturi pustii, fără viață, chiar și trei palmieri sînt raiul pe pămînt. Cu atît mai mult, coroanele bogate ale platanilor și pîrîiașele care susură în canalele de pe marginea străzilor orașului dovedesc că Teheranul este o oază. Ca în majoritatea orașelor iraniene, odinioară hotelurile sale erau delimitate de vechi canale subterane. Ele erau împlintite în trupul Elbursului pentru a sorbi apă din munți și a o aduce apoi în canalele orașului.

Pînă acum vreo 40 de ani oaza Teheranului era de aceea celebră prin crîngurile ei liniștite, prin grădiniile și terenurile de vînaătoare. Unde sînt acum însă toate acestea? Capitala Iranului, care s-a dezvoltat impetuos (4 milioane de locuitori față de numai 200.000 în 1920) respiră greu din cauza gazelor de eșapament emanate de automobile, care se strecoară anevoie printre clădiri înalte de aluminiu și beton.

În ultimele decenii, impetuoasa dezvoltare economică a adus cu sine în jurul Teheranului întreprinderi de automobile, electrotehnice, textile, alimentare, chimice etc. Ca atare, populația muncitorească s-a concentrat în jurul orașului-satelit Kerej și de-a lungul autostrăzii Teheran—Kerej.

Înainte de bazarul vieții citadine era soețit a fi bazarul. Dealtfel și acum, dacă vrea să simtă pulsul Teheranului de altădată, vizitatorul capitalei iraniene trebuie neapărat să cîntărească neșfîrșite galerii acoperite și să se strecoare abil printre tarabe. Să arunce o privire în semiobscuritatea prăvăliilor, să-și mijască ochii din cauza soarelui orbitor care se revarsă asupra spațiilor neacoperite, să asculte ciocănitul mărunț al lucrătorilor în metal și să admire splendidele arabescuri ale celebrelor covoare persane.

Dar bazarul nu este numai o aglomerare de străduțe acoperite, tixite cu prăvălii. E și o ierarhie de bresle de negustori și meșteșugari, el mai înseamnă și strîns legături de clan, și chiar niște norme de comportare. Din vremi străvechi bazarul era barometrul opiniei publice a orașului. Autoritățile trebuiau totdeauna să țină seama de el, căci din ulicioarele lui țîșneau mulțimi fanatice. Strîns legat de pătura teologilor musulmani și supus influenței acestora, bazarul a fost mult timp un sprijin al forțelor conservatoare care se împotriveau tendințelor innoitoare.

Noua față a orașului se datorește desigur împrejurării că o bună parte din cele două miliarde și jumătate de dolari, venituri obținute anual de Iran de pe urma petrolului, rămîne în capitala țării. Teheranul a devenit astfel o oglindă și în același timp un generator al prefacerilor care au loc în Iran în general. Dînd tonul în multe din ele, orașul este acum o oază în altă accepție a cuvîntului. O oază (deși nu singura) de viață nouă, modernă, de dezvoltare industrială a țării.

globe
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

Un bun prieten al geologilor din Kamceatka
Foto: L. Garkovii

LA A 148-A ANIVERSARE

În culisele Bolșoi-ului

Numele celebrului „Bolșoi teatr” sau, mai pe scurt, „Bolșoi” — denumire generată de epitetul mare atribuit clădirii — a fost preluat tale quale în aproape toate limbile.

Cînd a fost inaugurat, în 1825, „Bolșoi”-ul era, într-adevăr, al doilea teatru din lume ca mărime, după Scala din Milano. Dar și acum în Moscova „zgirie-norilor” și a estacadelor, după 148 de ani, el mai impresionează prin vastitatea formelor sale.

Ce se află însă îndărătul acestor ziduri impunătoare înconjurate maiestuos de coloane?

O dată intrat în teatru, spectatorul se vede înconjurat de ornamentații suflăte în aur, de catifele purpurie și cristalină. Sala propriu-zisă, cu oinci niveluri, are o capacitate de 2 153 de lo-

depozit, construit în spatele scenei, pentru păstrarea decorurilor întregului repertoriu al teatrului.

Acum cîțiva ani a fost dată în folosință o sală de repetiții egală ca dimensiuni cu scena principală.

Dar „Bolșoi” are o instalație absolut unică — o clopotniță cu un dispozitiv compus din zece clopote de diferite greutăți, de la 400 de puduri (1 pud = 16,381 kg) pînă 3 funți (1 funt = 0,500 kg). Muzicianul care minuieste această clopotniță trebuie să fie un adevărat virtuoz, nu numai pentru a aprecia corect tăria loviturilor, ci și pentru a sincroniza ritmul clopotului cu cel al orchestrei.

Multe spectacole ale Teatrului Mare reclamă pe scenă literalmente minuni de ingeniozitate. Ceața răsîndită pe scenă într-o operă de Britten, atmosfera de basm din „Spărgătorul de nuci” sau „Lacul lebedelor”, mistuitorul incendiu dintr-o operă a lui Musorgski nu constituie însă nici o dificultate pentru scenograful de la „Bolșoi”.

Și oricît de complicată ar fi o punere în scenă, pentru schimbarea decorurilor nu e nevoie de mai mult de 1,5—2 minute.

Există, însă, și lucruri pe care vizitatorul nu le poate afla nici în culise, căci „Bolșoi”-ul are „secretele” sale, care fac să dispară din fața ochilor spectatorilor Albă ca zăpada, să ningă în „Dama de pică” etc.

Teatrul are un colectiv de 3 000 de persoane: artiști de operă și balet, două orchestre simfonice și una de scenă, un ansamblu de mimică, ingineri, muncitori.

G. Beleacva

TRIST DAR ADEVĂRAT

King n-o să mai filmeze!

Săptămîna trecută arătam că leul King, cel mai pașnic leu din lume, filma la Leningrad. După ce a terminat cadrele plasate de scenarist în decorul orașului de pe Neva, echipa de filmare s-a deplasat însă la Moscova, unde urma să fie realizat finalul filmului. King, care era unul din eroii principali ai viitoarelor filme „Italienii în Rusia”, a fost instalat, împreună cu stăpînii săi, soții Berberov și copiii acestora, în clădirea Școlii nr. 74 de pe șoseaua Voro-

biorsk. „Vedetei” i-a fost rezervată sala de sport a școlii.

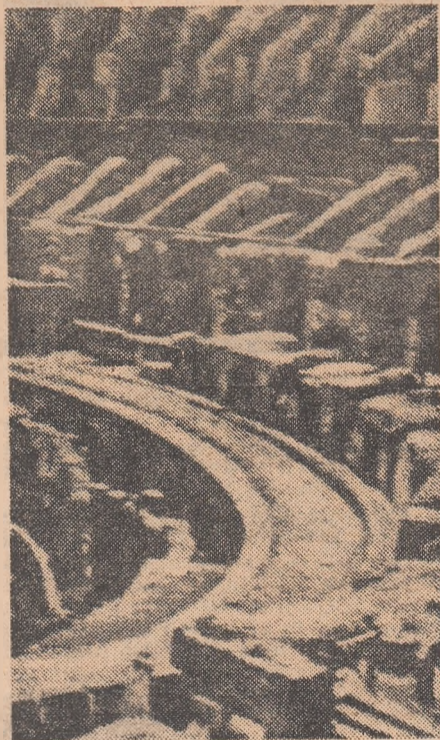
Zilele trecute, zburdînd prin imensa încăpere, uriașul animal de 240 de kilograme, a deschis din întâmplare o ușă care, dintr-o neglijență a personalului de serviciu, nu fusese încuiată. King a ieșit astfel în grădina școlii. Tocmai atunci un elev, care trecea prin fața acesteia, a intrat să culeagă cîteva mere din grădina. Cum l-a zărit, King s-a repezit la musafirul nepoftit — fie să se joace cu el, fie să-l sperie puțin. Și, evident, nu i-a fost deloc greu să-l imobilizeze pe băiat. L-a trîntit la pămînt și nu mai vroia să-i dea drumul.

Innebunit de spaimă, băiatul țipa cît îl țineau puterile. Nu după mult timp, la apelul lui disperat a alergat din șosea un milițian care, fără să stea prea mult pe gînduri, a scos pistolul și a tras în leu. Într-adevăr, nimeni n-ar fi putut prevedea următoarea mișcare a animalului...

ȘI RUINELE ÎMBĂTRINESC

Colosseum-ul în suferință

Pe zidul celebrului Colosseum din Roma atîrnă de cîteva luni un afiș: „Închis din cauza pericolului de dărîmarea”. Semnalul de alarmă a fost dat de prăbușirea unui capitel de cîteva sute de kilograme. Din păcate, n-a fost vorba de un accident unic, căci și de atunci se năruie arcade, iar zidurile se fărîmîțează pe la colțuri.

Fugit irreparabile tempus...

Interiorul celebrei ruine va mai putea fi admirat de turiști doar de la nivelul unui coridor îngust.

De la construirea lui, acum 2.000 de ani, acest amfiteatru, care este și modelul stadioanelor moderne, a constituit unul din simbolurile Romei. Piața lui de temelie a fost așezată de împăratul roman Vespasian. Construirea impunătoarei clădiri a durat 80 de ani. Colosseum-ul își trage dealtfel numele de la dimensiunile lui: cele două diametre ale elipsei au o mărime de 153 și 185 m, iar circumferința e de 520 m. În cele 80 de rînduri ale tribunelor dispuse pe înălțimea a patru etaje încăpeau 100.000 de spectatori.

Cel mai mare amfiteatru al antichității, Colosseum-ul a fost inaugurat de Titus, fiul lui Vespasian, în anul 80 e.n. prin jocuri și lupte care au durat 100 de zile. Peste 5.000 de oameni și animale și-au găsit atunci moartea în arenă. Luptele cu animale și între gladiatori au fost interzise abia la începutul secolului VI, după care Colosseum-ul a servit drept arenă pentru lupte de tauri, a adăpostit o piață și a fost transformat chiar în... carieră de piatră. Stăpînitorii Romei au pus să se scoată din el blocuri de piatră și cărămizi necesare construirii Catedralei Sf. Petru. Abia la începutul secolului XIX, papa Pius VII și-a dat seama de importanța conservării ruinelor, care au fost consolidate cu contraforturi.

„Varia
a varia varia
a varia varia varia
Varia varia varia varia
aria varia varia varia var
a varia varia varia varia
aria varia varia varia varia
ia varia varia varia varia va
varia varia varia varia varia

La „slăbiciunile” inerente vîrstei clădirii și la acțiunea distrugătoare a agenților atmosferici naturali, s-au mai adăugat în secolul nostru încă trei factori deloc neglijabili: poluarea mediului înconjurător, circulația automobilelor și parăzile militare cu trepidațiile cărora le dau naștere. Dealtefel și alte construcții romane vechi sînt amenințate. Astfel, nu de mult a fost interzis și accesul în Forum. Restaurarea ruinelor ar costa o sumă uriașă. Pentru Colosseum s-a ivit însă un salvator neașteptat — dar neacceptat — în persoana milionarului american Thomas Merrick, care s-a oferit să-l cumpere, să-l repare și să-l folosească... în scopuri comerciale.

DE 72 DE ANI LA VOLAN

Record greu de imaginat

Robert Bondel din Saint Léger (Franța) și-a sărbătorit nu de mult a 90-a aniversare. Nu-i, desigur, cel mai bătrîn cetățean francez și totuși mai toate ziarele din patria sa i-au evocat cu acest prilej biografia. Bondel este cel mai vîrstnic șofer din Franța și încă ce șofer! Robert Bondel nu s-a dezlipit de volan de la 18 ani; așadar conduce de 72 de ani. Fapt poate și mai remarcabil, însă, e că în aceste șapte decenii n-a avut niciodată de-a face cu poliția de circulație, n-a avut nici un accident, nici chiar cel mai mic, și n-a plătit niciodată vreo amendă. E un lucru care pare de necrezut, dar ziaristii francezi afirmă că au verificat foarte scrupulos aceste informații.

Moș Bondel își aduce astfel aminte de începuturile sale automobilistice:

„Prima mea mașină a fost o rablă cu care nu izbuteam să ating nici măcar 45 km pe oră.

Apoi mi-am cumpărat o mașină „mai modernă”, iar pînă acum am schimbat în total 17 mașini.”

La care noi putem adăuga că cea de-a 90-a aniversare l-a găsit pe Bondel făcînd un tur al orașului său natal.

„Bolșoi”-ul are secretele sale...

curi: boți spectatorii, chiar cei de la galerie, pot urmări spectacolele în condiții perfecte.

Dar să încercăm să ne strecurăm în teatru printr-una din numeroasele intrări de serviciu...

Tehnica modernă este acum la loc de cinste. În culise, alături de costumele de epocă și ghiarlandele aeriene-tor tutu-uri ale balerinelor, pretutindeni se pot vedea, de pildă, dispozitive electromecanice, aparate de televiziune... Căci televiziunea îi ajută, de pildă, pe maestrul de cor și pe coriștii aflați pe scenă chiar cu spatele la dicioșii să urmărească fiecare mișcare a acestuia.

În același timp, inginerii de la „Bolșoi” se mîndresc cu instalația unică de reproducere a efectelor sonore și cu

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR în perioada 10-16 august 1973

- Vineri 10 august, ora 19,30:** Ciclul „Economia sovietică — profil actual”. Conferința „Ritmuri și realizări în economia sovietică”. Va vorbi Anghel Sor, redactor-șef de secție la revista „Viața economică”. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Simbătă 11 august, ora 19,30:** Ciclul: „Probleme contemporane ale educației”. Simpozion: „Coordonatele fundamentale ale procesului de instruire și formare a noilor generații”. Vor vorbi: ing. Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, prof. univ. dr. Gheorghe P. Apostol, director în Ministerul educației și învățămîntului. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Luni 13 august, ora 19,30:** Rubrica: „File din eronica eliberării”. „Eliberarea — o epopee nemuritoare”. Va vorbi general locotenent în rezervă Emilian Ionescu. „Puternicul avânt patriotic al maselor în înfrățirea insurecției naționale antifasciste armate”. Va vorbi col. Leonid Loghin, cercetător principal la Centrul de studii și cercetări de istorie și teorie militară. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Marți 14 august, ora 19,30:** Ciclul: „În întâmpinarea celei de a 29-a aniversări a eliberării”. Simpozion: „Știința — amprenta unei istorice etape în dezvoltarea României”. Vor vorbi: acad. Ștefan Milcu, vicepreședinte al Academiei R.S. România, acad. Aurel Avramescu, director general al Centrului de informare și documentare al învățămîntului. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Miercuri 15 august, ora 19,30:** Dialog despre: „Noile valențe ale familiei în socialism”. Participă Marcela Petrescu, judecător la Tribunalul Municipiului București. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.
- Joi 16 august, ora 19,30:** Ciclul: „În întâmpinarea celei de a 29-a aniversări a eliberării”. În dezbateri: „Ridicarea nivelului de viață materială și de cultură la scara întregii societăți”. Va vorbi Marin Stănică, director în Direcția centrală de statistică. „Unitatea dintre politica internă și externă a României socialiste”. Va vorbi Olimpia Crauciu, cercetător științific principal în sectorul de drept internațional al Institutului de cercetări juridice. „România în perspectiva istoriei”. Va vorbi Pamfil Nichișelea, cercetător științific la Institutul de studii istorice și social politice de pe lângă C.C. al P.C.R. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

- „MOBRA” = 50 cmc
 - „MOBRA” = 4 cai putere
 - „MOBRA” = suspensie hidraulică
 - „MOBRA” = stabilitate și confort
 - „MOBRA” = 100 km de relaxare cu numai 8 lei
 - „MOBRA” = parcare fără dificultăți
 - „MOBRA” = 6 325 lei
- Motoreta „MOBRA” — utilă în orice călătorie!
 Motoreta „MOBRA” poate fi cumpărată și cu plata în 24 rate lunare cu un avans minim de 950 lei.

mobra50

TÎRGUL DE VARĂ

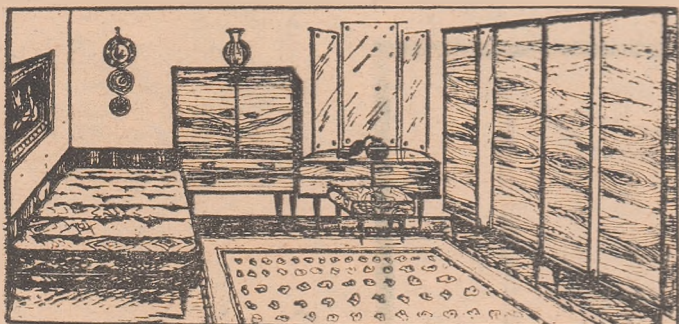

pune la dispoziția dvs. pînă la data de 31 august, un bogat sortiment de

Costume și chiloși de baie, slipuri, șorturi, pantaloni lungi și scurți, cămăși cu mincă scurtă, bluzoane, cămăși cu mincă lungă imprimată, din țesături de bumbac, tip bumbac, bumbac în amestec, malipol și tricot relon

precum și alte articole de îmbrăcăminte și încălțăminte de sezon.

REDUCERI DE PREȚURI PÎNĂ LA 25%

Camera de dormit „PELICAN”

formată din dulap (în două variante), pat, comodă, toaletă, banchetă rotundă și noptiere:

- dulapul (tip A) = 1200 × 600 × 1780 mm
- dulapul (tip B) = 1005 × 600 × 1780 mm
- patul = 1950 × 2230 × 725 mm
- comoda = 900 × 430 × 1202 mm
- toaleta = 1300 × 410 × 1700 mm
- bancheta = 350 × 400 mm

Prețul = 8.768 lei

Magazinele de mobilă asigură cumpărătorilor transportul la domiciliu și montarea mobilei la prețuri avantajoase.

Se poate cumpăra și cu plata în 18 rate lunare, cu un avans minim de 20 % din valoarea mărfii.

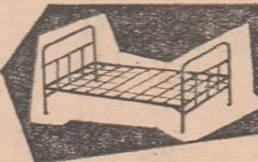

I.I.S.
11 IUNIE '73
 GALATI

Calea Prutului nr. 50 A
 PRODUCE ȘI LIVREAZĂ PE BAZĂ DE COMANDA URMĂTOARELE PRODUSE:

— Cătarame ștanțate pentru cordoane și încălțăminte, ornamente pentru pantofi; rame, garnituri și accesorii pentru poșete; broaște, minere, colțare și alte accesorii pentru geamantane, valize și serviete.

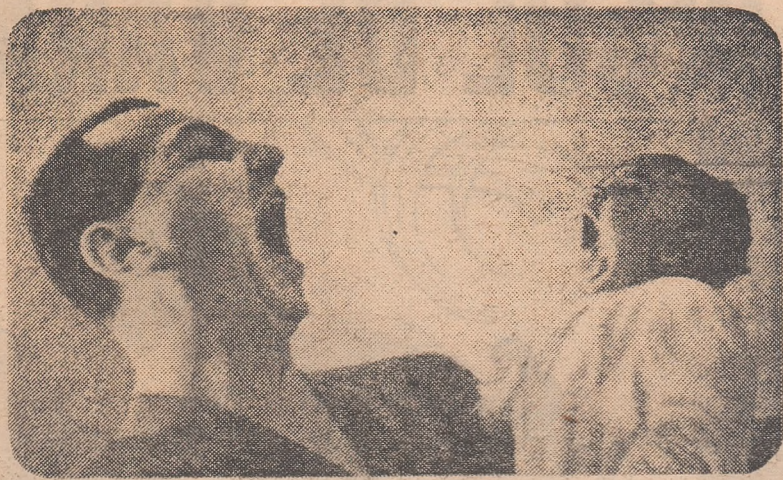
— Mobilier industrial — mese, birourile, fișete metalice, bancuri cu 1-3 menghine.

— Timplărie metalică — uși și ferestre. Paturi metalice — tip spital, internat sau pentru copii: lopeți, greble.

— Găleți zincate, cutii pentru lacuri și vopsele, cutii pentru cremă (litografiate).

Fotografiile se amuză

Tăticu învață să cinte!

Unde nu-și viră dracul coada!

Petrov umbla agale când, deodată, a auzit țîrîitul unui telefon. S-a oprit și a privit împrejur — era un telefon public. A intrat grabit în cabina telefo-

nică și a ridicat receptorul. De la celălalt capăt al firului s-a auzit:

- Alo, Petrov?
- Da...
- Ce faci, dormi?
- Nu. Treceam tocmai pe aici și am auzit sunînd telefonul.
- Dar pe unde tot umbli, de ce nu ești la locul tău?!
- E pauza de prînz și am ieșit să mă plimb puțin.
- Cine ti-a spus că în timpul pauzei ai voie să te plimbi?
- Nimeni. Am ieșit și eu așa să iau puțin aer.
- Ați terminat palierul etajului cînei?
- Nu.
- Dar bălăstărele le-ai adus?
- Încă nu.
- As vrea să știu cînd terminați odată blocul asta?
- M-am gîndit că ar fi mai bine să trecem la pavilionele Tîrgului Internațional.
- Aha, și după ce ai luat hotărîrea asta ai ieșit să te plimbi?
- Am așteptat și un telefon de la serviciul de aprovizionare, dar pînă la urmă m-am scos din răbdări!
- Dar de ce nu le-ai telefonat dumneata?
- I-am sunat la începutul lunii.
- Spune-mi, cîte telefoane ai în graficul dumitale?
- N-am găsit nimic scris despre asta.
- Dar dumneata ce citești?
- Directive... legi...
- Perfect. Te rog să te duci pe la direcție, să citești decizia că ai fost concediat!
- Ivan Ivanovici, eu muncesc din toată inima pentru întreprinderea noastră!
- Care Ivan Ivanovici?
- Cum, nu sînteți Ivan Ivanovici? Păi, atunci cine-i la telefon?
- Dar dumneata cine ești?
- Petrov.
- Unde lucrezi?
- La șantierul de construcții nr. 13.
- Aa, eu am sunat la șantierul nr. 21...
- Nu, ați sunat pe o stradă.
- Ce stradă?
- Ștroitelnaia; la un telefon public.
- Te rog să fii serios! Dumneata mi-ai telefonat de la un telefon public.
- Ei asta-i, ce, credeți că n-am altă

treabă decît să vă sun pe dumneavoastră! V-am spus că treceam întîmplător pe aici și așa mai departe — iar cînd am ridicat receptorul, dumneavoastră m-ați anunțat că mă concediați.

- Munceste ca lumea și n-o să te mai concedieze nimeni.
- Dar muncesc.
- Cum? Așteptînd telefoane? Asta se cheamă muncă? Ah, și cu telefoanele astea! Fac atingere, ca să dau peste alți leneși, de parcă n-aș avea destui pierde-vară la mine în întreprindere.
- Deodată, în receptor s-a auzit: „poc” și apoi un țîrîit strident. Petrov a mai zăbovit o clipă și și-a spus: „Dacă mă sună totuși vreun șef?! Unde nu-și viră dracul coada...” Și a pornit grabit spre serviciu.

V. Koneahin

Contribuții la teoria probabilităților

De cînd o știu, soția mă uimește mereu. Mă uluiește printr-o teribilă necunoaștere a vieții și printr-o totală lipsă de logică.

Într-o zi, tocmai mă pregăteam să mă duc la un magazin de piese auto, să-mi iau niște piese de schimb pentru „Volgă”, cînd o aud:

— Diseară avem musafiri. Dacă ai lua ceva pentru cină de-acolo, de unde te duci, ar fi foarte bine.

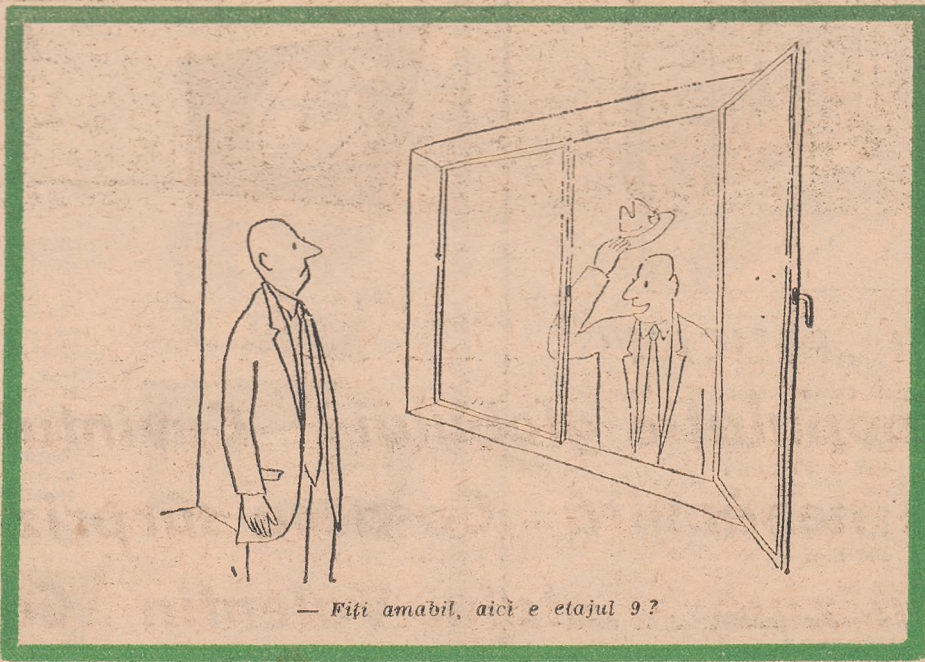
— De unde de acolo?

— De la magazin.

— Ce să cumpăr, dragă, pentru cină de la „piese auto”? Șuruburi, piulițe?

— Ei, nu știu — mi-a răspuns soția — am spus și eu așa. Dacă găsești ceva...

Am ridicat din umeri și, fără să mai scot o vorbă, am plecat.

— Fii amabil, aici e etajul 9?

Bineînțeles că n-am găsit piesele care îmi trebuiau. Dar, cînd să ies, se apropie de mine un ins cam dubios și mă întrebă:

— N-aveți nevoie de niște pește?

— Ce fel de pește? n-am înțeles eu întrebarea.

— Proaspăt, acum pescuit, m-a lămurit necunoscutul trăgîndu-mă într-o parte.

Seara musafirii s-au întrecut în a lăuda deliciosul somon și mă tot întrebau unde l-am găsit. Cînd le-am spus că la „piese auto” s-au amuzat copios.

Altă dată am fost trimis în delegație la Omsk, să aduc niște utilaje. La plecare soția mi-a spus:

— Vai, ce bine! Dacă nu găsești cameră la hotel, poți să stai la Keșa.

— Ascultă, dragă, eu plec la Omsk. Fratele tău e la Tomsk. Cum să stai la el? Pentru tine Omsk și Tomsk sînt totuna?

— Imediat te superi. Ți-am spus și eu așa, pentru orice eventualitate.

Am ridicat din umeri, fără să scot o vorbă, și am plecat... La Omsk mi s-a spus că comanda noastră era gata, dar că nu mi se putea elibera fără semnătura directorului. Iar directorul era la Novosibirsk... pentru două săptămîni... La un colocviu... Fără să stau prea mult pe gînduri am plecat la Novosibirsk. Acolo mi s-a explicat însă că survenise o schimbare. Colocviul avea loc la Tomsk. Așa am ajuns la Keșa...

— Vezi, mi-a spus soția la înapoiere. Și spunea că Omsk nu e Tomsk! Numai așa, ca să nu lași de la tine...

— Și la fel mi se întîmplă mereu.

Nu de mult am fost într-o excursie în Franța.

— Te invidiez, a oftat soția la plecare. Și te rog mult, fotografiază-le pe fundalul turnului înclinat.

— Vrei să spui pe fundalul Turnului Eiffel, am precizat eu.

— Dar ce, și Turnul Eiffel a început să se incline? s-a alarmat deodată soția.

— Nu. Dar turnul înclinat e la Fisa, Pisa e în Italia, iar eu plec în Franța. Cum să mă fotografiez la Pisa?

— Ei, nu știu, nu știu... Nimic nu te poate ruga omul!

Am ridicat din umeri fără să scot o vorbă și am plecat. Cînd avionul a început să survoleze Franța, stewardessa ne-a anunțat că se apropie o furtună puternică, și că o să aterizăm în Italia...

Cînd m-am întors acasă și soția m-a văzut fotografiat lingă turnul din Pisa, m-a sărutat și mi-a spus cu un dulce reproș:

— Vezi! Și tu care spuneai că Turnul Eiffel nu cade!

VI. Bahnov

Ce înseamnă norocul...

Am un frate cu trei ani mai mare decît mine. De cînd s-ă născut are un noroc fantastic.

La zece ani, a căzut într-o fiatină părăsită și, spre norocul lui, s-a julit numai la genunchi; în schimb a găsit acolo un ceas de argint, care mergea.

Cînd a jucat înfia oară la loterie, a cîștigat o motocicletă. Eu am jucat de

• umor •
 Jr umor umor u.
 r umor umor umor .
 umor umor umor umor
 ior umor umor umor u.
 umor umor umor umor
 nor umor umor umor um
 r umor umor umor umor
 mor umor umor umor umc

sute de ori și doar o singură dată am cîștigat un batic de mătase. Ce să fi făcut însă cu baticul, dacă nu sînt însurat? Încît l-am făcut cadou cumnatei, adică soției fratelui.

Altă dată fratele a întîrziat la aeroport, dar avionul își amîna decolare, intrucît se anunțase furtună.

La toate expozițiile el este vizitatorul numărul un milion și, evident, de fiecare dată capătă un premiu.

Pe scurt, are noroc în toate. As putea spune chiar că e un om fericit.

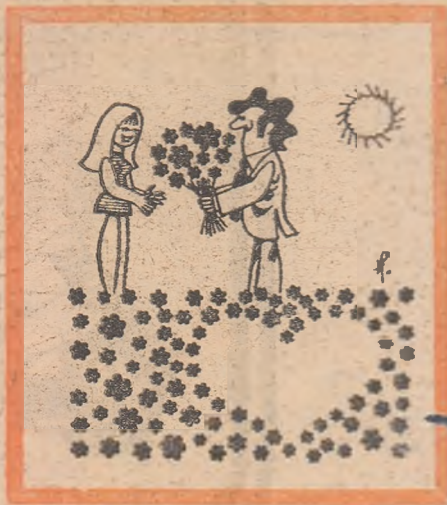
Într-o noapte, a fost totuși atacat de tîlhari. Era tîrziu și străzile pustii. Cum e curajos, a început să se lupte cu ei. Atunci, unul dintre tîlhari l-a lovit cu cuțitul în abdomen. A fost dus la spital. Eu eram disperat și așteptam lină ușa sălii de operație veridicului chirurgului. Cînd, în sfîrșit, a ieșit, medicul mi-a spus:

— Fratele dumneavoastră a avut un noroc orb. Tîlharul care a vrut să-l ucidă i-a rețezat doar apendicela.

— Ura! am țipat eu și am sărit în sus amețit de fericire.

Dar am alunecat și mi-am fracturat un picior.

S. Dovlatov

Avea dreptate...

— Spune-mi, de ce nu mă iubești? am întrebato.

— Pentru că ești gras.

Am slăbit.

— Pentru că ești incult.

Am absolvit facultatea și mi-am dat doctoratul.

— Pentru că ești sărac.

Mi-am făcut cîteva librete de economii.

— Pentru că ești bătrîn.

Dă, avea dreptate, între timp îmbătrînisem...

Copil precoce

Într-o zi șeful a venit la serviciu cu fiu-său.

— Ce tătîc bun ai, i-a spus Piskunov.

— Și săritor..., a zîmbit Kostocikin.

— Și inteligent, a adăugat Vasilenko.

Băiatul a început să plîngă.

— De ce plîngi?

— Tata mi-a spus că nimeni nu spune cu adevărat ce gîndește, din contra...

— Nerod tată mai ai, a remarcato Vasitenko.

L. Korsunski